



การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
CITIZEN PARTICIPATION TO IMPLEMENT SUSTAINABLE CITY OF PHANATNIKHOM
MUNICIPALITY PHANATNIKHOM CHONBURI PROVINCE

ทศพร กิจอริยกุล

มหาวิทยาลัยบูรพา

2561



4034460719

BUU :Thesis 59930131 independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88



59930131_4034460719

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ทศพร กิจอริยกุล

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา



4034460719

BUU-IThesis 59930131 independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

CITIZEN PARTICIPATION TO IMPLEMENT SUSTAINABLE CITY OF PHANATNIKHOM
MUNICIPALITY PHANATNIKHOM CHONBURI PROVINCE

TODSAPORN KIJARIYAKUL

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
IN CONCENTRATION IN GENERAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION
BURAPHA UNIVERSITY

2018

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY



4034460719


BUU iThesis 59930131 independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

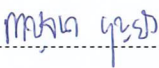
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ ทศพร กิจอริยกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้


คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์


..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. เอกลักษณ์ ณ์ถฤทธิ)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์


..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนวัฒน์ พิมลจินดา)


..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. กาญจนา บุญยัง)


..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เอกลักษณ์ ณ์ถฤทธิ)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา


..... คณบดีวิทยาลัยการ
บริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ วงษ์แก้ว)

วันที่ 29 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2561



22112561

59930131: กลุ่มวิชา: การบริหารทั่วไป; รม.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน, เทศบาลเมืองพนัสนิคม

ทศพร กิจอริยกุล : การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. (CITIZEN PARTICIPATION TO IMPLEMENT SUSTAINABLE CITY OF PHANATNIKHOM MUNICIPALITY PHANATNIKHOM CHONBURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: เอกลักษณ์ ณีฉัตร ปี พ.ศ. 2561.

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมต่อการดำเนินงานพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและเป้าหมายของความต้องการพัฒนาความเป็นเมืองน่าอยู่ โดยศึกษาจากตัวอย่างครัวเรือน จำนวน 370 ครัวเรือน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีสถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติอนุมาน (Inferential statistics) ประกอบด้วย การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างรายคู่ ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post hoc) โดยวิธี Scheffé

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเมืองคนมีสุข ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก และ ด้านเมืองอยู่ดี ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางและผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและเป้าหมายของความต้องการพัฒนาความเป็นเมืองน่าอยู่ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาพบว่า ภาพรวมของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในปานกลาง ซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารงานภายในของเทศบาล ซึ่งไม่ได้เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาล

มากนัก ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการปรับปรุง แก้ไข กฎระเบียบให้ประชาชนสามารถเข้ามา
มีส่วนร่วมกับการบริหารงานของเทศบาลมากขึ้น นอกเหนือจากการทำประชาคม รวมทั้ง
การพัฒนาการให้บริการให้ต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยต่อไปในอนาคต



4034460719

BUU-IThesis 59930131 independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

59930131: CONCENTRATION: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A.
(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PARTICIPATION, SUSTAINABLE AND LIVABLE CITIES,
PHANATNIKHOM MUNICIPALITY

TODSAPORN KIJARIYAKUL : CITIZEN PARTICIPATION TO IMPLEMENT
SUSTAINABLE CITY OF PHANATNIKHOM MUNICIPALITY PHANATNIKHOM
CHONBURI PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: AKEKALUK NUTTARIT 2018.

The purposes of this study were to examine and compare a level of public participation in making a sustainable and livable city of Phanat Nikhom Municipality as classified by personal factors, including educational level, occupation, amount of monthly family income, social status, and targets of needs for developing a livable city. The data were collected from 370 households. The descriptive statistical tests used to analyze the data included percentage, mean, and standard deviation. For the inferential statistical test, the test of One-way ANOVA was administered, and the test of Scheffe was employed to test the differences between pairs.

The results of this study revealed that the subjects participated at a moderate level in making a sustainable and livable city of Phanat Nikhom Municipality. When considering each aspect of participation, the subjects took part in making happy citizens and sustainable environment at a high level. Also, they participated at a moderate level in making a livable city and a learning municipality with effective management. Moreover, based on the results from the comparisons of the level of public participation in making a sustainable and livable city of Phanat Nikhom Municipality, it was found that there were statistically significant differences in the level of participation among the subjects with different educational level, occupation, amount of monthly family income, social status, and targets of needs for developing a livable city at a significant level of .05.

Based on the results of this study, it was suggested that the overall mean of public participation in the aspect of making a learning municipality with effective management was at a moderate level. This was resulted from the internal administration of the municipality that has limited the opportunity for public participation. Therefore, it is advisable that rules and regulations should be amended and improved so that they would be aligned more with the

municipal administration. Finally, public forums should be organized, and services should be improved and updated in the future.



4034460719

BUU iThesis 59930131 independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายท่านด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความกรุณาของ ดร. เอกลักษณ์ ณ์ฤทธิ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการศึกษาวิจัยด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด รวมทั้งได้ให้ความช่วยเหลือในหลายสิ่งหลายอย่างจนกระทั่งงานลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอพระขอบคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เป็นผู้ประสาทวิชาความรู้ด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งทำให้สามารถนำความรู้มาใช้ในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ได้ลุล่วงเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถาม รวมถึงข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในเทศบาลเมืองพนัสนิคมที่เอื้อเฟื้อข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ตลอดจนได้แสดงความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่านที่ช่วยประสานงานและดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องด้วยดีตลอดมา

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อบิดา-มารดา ผู้เห็นความสำคัญของการศึกษา ที่คอยให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษาและเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องของการศึกษามาโดยตลอด ตลอดจนท่านผู้ใหญ่ มิตรสหายอีกหลาย ๆ ท่าน ที่เอื้อเฟื้อข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้

ด้วยการสนับสนุนและความช่วยเหลือของท่านทั้งหลายดังกล่าว จึงทำให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านด้วยความสำนึกยิ่ง

ทศพร กิจจริยกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	8
แนวคิดเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่.....	13
ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองพนัสนิคม	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	40



ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
เกณฑ์การแปลผล.....	45
บทที่ 4 ผลการวิจัย	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	48
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่าง ยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	50
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	58
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการวิจัย	71
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	86
ประวัติย่อของผู้วิจัย	92



4034460719

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	ตัวชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน พ.ศ. 2561 (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561)....18
ตารางที่ 2	ข้อมูลจำนวนประชากรแยกเป็นรายชุมชน.....23
ตารางที่ 3	ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน).....43
ตารางที่ 4	การแปลผลคะแนนภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน เมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืน.....45
ตารางที่ 5	การแปลผลคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ อย่างยั่งยืน ด้านเมืองอยู่ดี.....45
ตารางที่ 6	การแปลผลคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ อย่างยั่งยืน ด้านคนมีสุข.....46
ตารางที่ 7	การแปลผลคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ อย่างยั่งยืน ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน.....46
ตารางที่ 8	การแปลผลคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ อย่างยั่งยืน ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี.....46
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล.....48
ตารางที่ 10	จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน เมื่อนำอยู่ ด้านเมืองอยู่ดี.....50
ตารางที่ 11	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ ด้านเมืองอยู่ดี.....51
ตารางที่ 12	จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน เมื่อนำอยู่ ด้านเมืองคนมีสุข.....52
ตารางที่ 13	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ ภาพรวมด้านเมืองคนมีสุข.....53



4034460719

BUU_1Thesis 59930131 Independent study / revv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมืองน่าอยู่ ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน54

ตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ภาพรวมด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน55

ตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมืองน่าอยู่ ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี56

ตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ภาพรวมด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และ
การบริหารจัดการที่ดี57

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ
การดำเนินงานเมืองน่าอยู่.....57

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ
การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม
ระดับการศึกษา58

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม
ของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
จำแนกตามระดับการศึกษา.....59

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ
การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม
ระดับการศึกษา59

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ
การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ60

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม
ของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
จำแนกตามอาชีพ61

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ
การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ61

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน63

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน63

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน64

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพทางสังคม65

ตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพทางสังคม65

ตารางที่ 30 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพทางสังคม66

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเป้าหมายความต้องการเป็นเมื่อนำอยู่.....67

ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเป้าหมายความต้องการเป็นเมื่อนำอยู่.....67

ตารางที่ 33 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเป้าหมายความต้องการเป็นเมื่อนำอยู่.....68

ตารางที่ 34 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน69

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ภาพที่ 2 ตราสัญลักษณ์เทศบาลเมืองพนัสนิคม	22



4034460719

BUU-IThesis 59930131 independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2537 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้นำแนวคิดและหลักการของการเป็น “เมืองน่าอยู่” มาใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมือง เพื่อที่จะทำให้ประชาชนเกิดความสุขและมีสุขภาพที่ดี โดยเน้นการมีส่วนร่วมและการประสานงานร่วมกัน โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลก (ภัสสุรีย์ คุณกลาง, 2546) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นผู้ที่กำลังดำเนินโครงการที่อยู่ภายใต้ แนวคิดการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน และเพื่อที่จะจัดทำแนวทางในการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนขึ้นนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ “การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่” เป็นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ตามที่คณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น ซึ่งได้มีการเสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาเมืองแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและมาตรการรวมถึงแนวทางในการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน: เมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ รวมทั้งการกำกับดูแล การประสานงานและการติดตามผลของการดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเมืองแห่งชาติ ต่อมาในปีพุทธศักราช 2561 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สหประชาชาติ และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ได้ร่วมกันดำเนินและพัฒนาแนวคิดของการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561)

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นกระบวนการที่กลุ่มของประชาชนหรือกลุ่มสมาชิกในชุมชนที่กระทำงานใดงานหนึ่งร่วมกัน ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม มีความสนใจร่วมกัน มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมหรือการเมือง หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจ มติชน ไม่ว่าจะเป็แนวทางตรงหรือทางอ้อมหรือการดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การปรับปรุงสถานภาพทางสังคมในกลุ่มชุมชน (เรณูมาศ รักษาแก้ว, 2559) รวมถึงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ นโยบาย กระบวนการบริหารและการตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนอย่างแท้จริง ที่จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐาน



ของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมต่อกิจกรรมนั้น ๆ (อรทัย ก๊กผล, 2546) สอดคล้องกับการเป็นเมืองนำอยู่ที่จะต้องมีการมีส่วนร่วมกันระหว่างเทศบาลและประชาชน เพื่อที่จะพัฒนาเมืองให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานของการเป็นเมืองนำอยู่อย่างยั่งยืน คือ การเป็นเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืนและเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561)

ในยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้รวมทั้งการที่จะส่งเสริมให้ประชาชนนั้นเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป้าหมายสูงสุดนั้น เพื่อมุ่งเน้นผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและการที่องค์กรจะสามารถพัฒนาชุมชนให้เป็นเมืองนำอยู่อย่างยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ได้ตั้งไว้เพื่อเป็นแนวทางให้คนในองค์กรเข้าใจร่วมกัน เป็นไปในทิศทางเดียวกันนั้นก็เป็นเรื่องที่บุคลากรในองค์กรต้องพึงตระหนักและต้องมีการเรียนรู้ การพัฒนาตนเองและองค์กรอยู่เสมอ สร้างความสนใจของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในกลุ่มกว้างของสังคมนั้น แต่ประชาชนที่หลากหลายเหล่านั้นล้วนมีความสำคัญต่อการดำเนินไปขององค์กรเป็นอย่างยิ่ง องค์กรจึงไม่สามารถละทิ้งความคิดเห็น กระบวนการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมของคนอีกหลาย ๆ กลุ่มในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

เทศบาลเมืองพนัสนิคม ตำบลพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นเทศบาลเมืองขนาดกลาง มีพื้นที่ขนาด 2.76 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดชลบุรี จำนวนประชากรทั้งหมดในพื้นที่ตามทะเบียนราษฎร 10,659 คน (4,917 ครัวเรือน) (เทศบาลเมืองพนัสนิคม, 2561) การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนคือพาณิชยกรรมและหัตถกรรมจักสาน ซึ่งเป็นอาชีพที่มีการสืบทอดต่อกันมาแต่ดั้งเดิมของท้องถิ่น ทั้งนี้ แม้เทศบาลเมืองพนัสนิคมจะเป็นเทศบาลขนาดกลางมีพื้นที่ไม่มากแต่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานดีเด่นในหลายด้าน ได้รับรางวัลมากมาย อาทิเช่น รางวัลชนะเลิศการประกวดความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย 3 ปีซ้อน ซึ่งได้รับโล่พระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปี พ.ศ. 2535 และรางวัลชนะเลิศโครงการมหาดไทยประทับใจประชาชนระดับท้องถิ่นประจำปี พ.ศ. 2542 และอีกหลายรางวัล และในปัจจุบัน เทศบาลเมืองพนัสนิคม ได้รับรางวัลชนะเลิศเทศบาลนำอยู่อย่างยั่งยืน ประจำปี 2555 (เทศบาลขนาดกลาง) นับว่าเป็นความภาคภูมิใจของประชาชนและเทศบาลเมืองพนัสนิคมเป็นอย่างยิ่ง ถือได้ว่าผลของความสำเร็จที่ผ่านมาของเทศบาลเมืองพนัสนิคมนั้น เป็นเพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งการที่จะสามารถ

ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืนนั้นจะต้องเป็นการร่วมมือกันของทุกภาคส่วนทั้งจากประชาชน และจากเทศบาลที่จะต้องร่วมกันพัฒนาในทุกด้านอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงปัญหาว่าการที่จะทราบถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนที่เป็นไปตามองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบใหม่ (34 ตัวชี้วัด) ของการเป็นเมืองน่าอยู่ ได้แก่ เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เทศบาลเมืองพนัสนิคมเป็นเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนในครั้งนี้อย่างไร ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาร่วมกันของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

คำถามการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและ เป้าหมายของความต้องการพัฒนาความเป็นเมืองน่าอยู่ แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม ต่อการดำเนินงานพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้การพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและ เป้าหมายของความต้องการพัฒนาความเป็นเมืองน่าอยู่

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน



4034460719

2. ประชาชนที่มีอาชีพที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคม ให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้ และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคม ให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคม ให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีความต้องการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคม ให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

2. ใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม ให้ตระหนักถึงความสำคัญและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลของตนเอง ให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

3. ทำให้สามารถทราบถึงประสิทธิภาพ ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม ตามองค์ประกอบใหม่ของเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ได้แก่ เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้ และการบริหารจัดการที่ดี กับรางวัลของการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนที่ได้รับในปี พ.ศ. 2555

ขอบเขตของการวิจัย

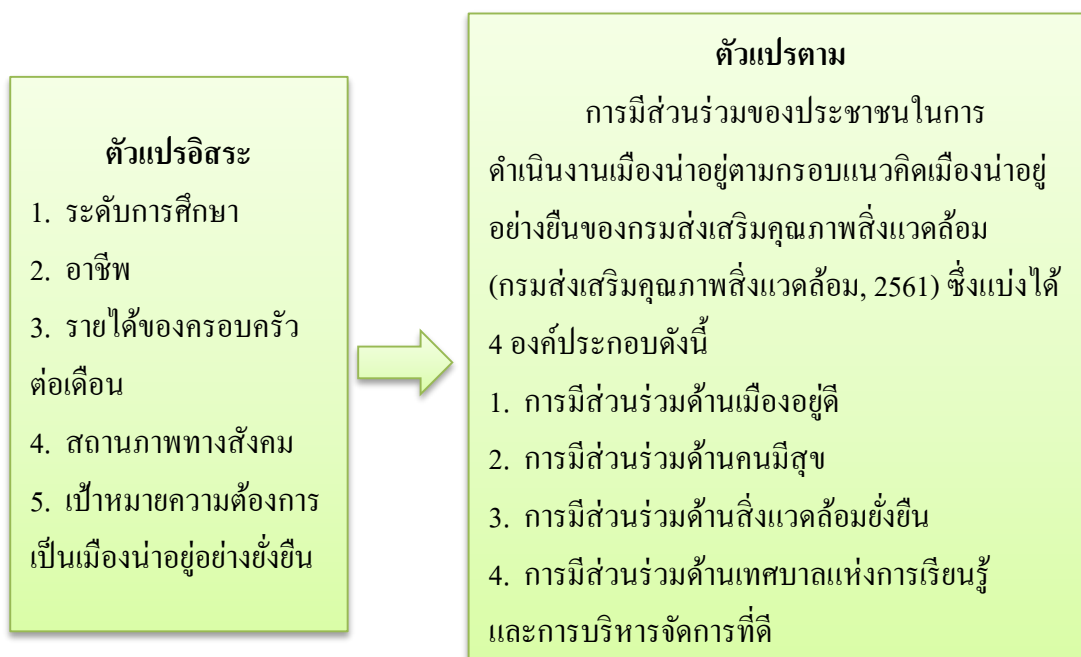
1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกิจกรรมต่าง ๆ ตามลักษณะของการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและ เป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูเรือนที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม ซึ่งเป็นประชากรในพื้นที่ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จำนวน 12 ชุมชน รวม 4,917 ครูเรือน (เทศบาลเมืองพนัสนิคม, 2561) กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตร Yamane คือ 370 คน จากประชากรในพื้นที่ 4,917 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ตั้งแต่เดือน เมษายน-ตุลาคม พ.ศ. 2561

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน พบว่ามี 4 องค์ประกอบ (34 ตัวชี้วัด) ได้แก่ เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืนและเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561) ซึ่งผู้วิจัยสรุปกรอบแนวคิด ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม จำแนกได้ 5 กลุ่ม ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
2. อาชีพ หมายถึง การทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่มีรายได้ของประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม จำแนกได้ 5 กลุ่ม ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้างรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ เกษตรกร อื่น ๆ
3. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน หมายถึง จำนวนเงินที่ครอบครัวได้รับในภาพรวม เฉลี่ยจากการประกอบอาชีพต่อเดือนก่อนหักค่าใช้จ่าย จำแนกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 บาท, 5,001-9,999 บาท, 10,000-19,999 บาท และ 20,000 ขึ้นไป
4. สถานภาพทางสังคม หมายถึง การมีตำแหน่งในชุมชน จำแนกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ เป็นคณะกรรมการชุมชน เป็นคณะกรรมการ โครงการต่างหรืออาสาสมัคร เป็นสมาชิกของชมรมต่าง ๆ และไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด ๆ
5. เป้าหมายของความ ต้องการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน หมายถึง เป้าหมายของประชาชนที่ต้องการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่ ในทุกด้าน คือ ด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี
6. ความต้องการ หมายถึง การที่ประชาชนมีความประสงค์หรือต้องการที่จะเข้าร่วมหรือมีส่วนร่วม ในการกระทำต่าง ๆ เช่น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ในแต่ละด้าน
7. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน
8. โครงการเมืองน่าอยู่ หมายถึง กระบวนการหรือแนวทางที่จะทำให้เมืองหรือชุมชนนั้น เกิดการร่วมมือร่วมใจกันในการพัฒนาเมืองของตน ให้ไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่ คือ เป็นเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้นให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดของประชาชนในเขตเมืองนั้น ๆ ซึ่งองค์ประกอบใหม่ของการเมืองน่าอยู่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ เมืองอยู่ดี (การที่เมืองนั้นมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเหมาะสม มีโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอสำหรับคนทุกกลุ่ม มีความมั่นคงในด้านที่อยู่อาศัย มีความปลอดภัยและรวมทั้งมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ) คนมีสุข (เมืองที่มีคุณภาพดี ได้รับการศึกษาที่ดี มีสวัสดิการและการพิทักษ์สิทธิ์ที่เหมาะสม มีความเท่าเทียมกัน รวมทั้งการมีครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนมีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการสร้างสรรค์

สังคม ดำรงวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของท้องถิ่น) สิ่งแวดล้อมยั่งยืน (เมืองที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่สีเขียวเพียงพอ มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีระบบการจัดการของเสียหรือมลพิษที่เหมาะสม รวมทั้งประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม) เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี (การเป็นเทศบาลที่มีวิสัยทัศน์และแผนงานที่ชัดเจน บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในงานและมีความรอบรู้ มีระบบการทำงานที่ดีและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการบริหารจัดการที่ดี และมีนวัตกรรมการพัฒนาเมือง) (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561)



4034460719

BUU-IThesis 59930131 independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่าง
ขึ้นของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ระเบียบเรียงแนวคิด
ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 1.2 ลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วม
 - 1.3 การประเมินการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับเมื่อนำอยู่
 - 2.1 ความหมายของเมื่อนำอยู่
 - 2.2 ความเป็นมาแนวคิดเมื่อนำอยู่
 - 2.3 หลักการของเมื่อนำอยู่
 - 2.4 องค์ประกอบของเมื่อนำอยู่
3. ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองพนัสนิคม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความหมายของการมีส่วนร่วม

เรณูมาศ รักษาแก้ว (2559) การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การที่บุคคลกระทำการเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือกระทำการในประเด็นที่บุคคลนั้นมีความสนใจ โดยไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเหล่านั้น โดยตรงก็ได้ แต่การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ความสนใจ และมีทัศนคติต่อกิจกรรมนั้น ก็ถือได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมและมีการให้คำจำกัดความของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายถึง กลุ่มของประชาชนหรือกลุ่มสมาชิกในชุมชนที่กระทำงานใดงานหนึ่งร่วมกัน ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม มีความสนใจร่วมกัน มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมหรือการเมือง หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจ มติชน



ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หรือการดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การปรับปรุงสถานภาพทางสังคมในกลุ่มชุมชน

สหประชาชาติ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม กล่าวคือ การสร้างโอกาสให้กับ สมาชิกของชุมชน รวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและการเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการ ดำเนินกิจกรรม การตัดสินใจในการร่วมกันพัฒนา และการมีส่วนร่วมได้รับประโยชน์จากผลของการ พัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน (เทอดศักดิ์ จันเสวี, 2549)

เฮด แฟร์ไชลด์ และคณะ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันหรือการเข้ามามีส่วนในการติดต่อสัมพันธ์กันและอาจ รวมถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ของสังคมด้วยก็ได้ (ทานตะวัน อินทร์จันทร์, 2546)

คาสเปอร์ชัน และเบรทเบงค์ ได้ให้นิยาม การมีส่วนร่วมของประชาชน ว่าหมายถึง การที่ประชาชนเป็นผู้สร้างกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะมีกระบวนการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้น จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ คือ ประชาชนสามารถแสดงถึงบทบาทที่ได้สร้างสรรค์และผลของกิจกรรม นั้น ๆ จะต้องย้อนกลับมาสู่พวกเขาเองและ United Nations Research Institute of Social Development (UNRISD) ได้ระบุความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับประชาชนในสามด้านดังนี้ (1) ด้านการตัดสินใจ (2) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และ (3) ด้านการร่วมกันรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมชาติที่เกิดจากกิจกรรมนั้น ๆ (ทานตะวัน อินทร์จันทร์, 2546)

วิลเลียม ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการที่ได้ให้ประชาชนนั้นเข้ามามีส่วน ร่วมต่อกัน พัฒนางาน คิดร่วมกันดำเนินงานร่วมกัน ตัดสินใจร่วมกัน เพื่อที่จะแก้ปัญหาของตนเอง และชุมชน โดยที่จะเน้นการมีส่วนร่วมกันมีความเกี่ยวข้องอย่างแข็งขัน ทำให้ประชาชนใช้ความคิด สร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของประชาชนในการแก้ไขปัญหา โดยนำวิทยาการที่เหมาะสม มาร่วมสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานและผลของงานต่าง ๆ ขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ปรีดา เจษฎารางกูร, 2550)

ลิส ได้อธิบายถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์กับแนวคิดของการเชื่อใจและการยอมรับตนเองเพื่อที่จะนำไปสู่ การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืนซึ่งจะสังเกตได้จากระดับของความพึงพอใจ ระดับของความไว้วางใจและต้องครอบคลุมทัศนคติความคาดหวังและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน (ปรีดา เจษฎารางกูร, 2550)

วิลเลียม กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีความเกี่ยวข้องกันทางสังคมด้านจิตใจ และอารมณ์ (Mental and emotional involvement) ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งในสถานการณ์ (Group

Situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการต่าง ๆ ให้ (Contribution) บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น และทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มที่ดำเนินงานร่วมกัน (ธนวัฒน์ คำภีลานนท์, 2550)

วัลภา พรหมฤทธิ์ (2550) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นกระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาและร่วมชื่นชมในผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยการใช้ศักยภาพที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพ

พงศ์พันธ์ แก้วหาวงส์ (2550) ได้ให้ความหมายของการเข้าร่วมของบุคคลต่าง ๆ ในการตัดสินใจ การดำเนินการ ร่วมคิด ร่วมฟัง ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวิเคราะห์ปัญหา ร่วมลงทุน ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ป้องกันและแก้ไขปัญหา และร่วมประเมินผลในกิจการต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อบุคคล ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองและเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กลุ่มบุคคลได้ร่วมกันกำหนดไว้

อรทัย ก๊กผล (2546) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะกำหนดกฎเกณฑ์ กำหนดนโยบาย และร่วมในกระบวนการบริหารและตัดสินใจกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประชาชนทั้งหมด โดยเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้จะต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำ รวมทั้งมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ

โกวิทย์ พวงงาม (2550) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นอำนาจในการตัดสินใจของบุคคล กลุ่มบุคคล ที่ได้เข้าร่วมในกระบวนการทำงานที่มีส่วนร่วมต่อกัน ทั้งกลุ่ม เพื่อสร้างพื้นที่ด้านการทำงานและด้านจิตใจที่จะมุ่งเน้นไปให้ประสบความสำเร็จที่ได้กำหนดไว้แต่ต้น ซึ่งจะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพความคิด ความเชื่อ ความยึดมั่น ถือมั่นภายในตัวตนของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงานแต่ละองค์กร และยังขึ้นอยู่กับกาลเวลา แต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย

สรุป ได้ว่า ความหมายของการมีส่วนร่วมคือการรวมกันของกลุ่มคนที่มีเป้าหมายหรือมีความประสงค์ รวมทั้งมีความต้องการ ทักษะคิดที่เป็นไปในทางเดียวกัน เพื่อที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกันให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่มีร่วมกันของกลุ่มคนนั้น ๆ



4034460719

ลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วม

แอนดรูว์ และสตีเฟล ได้อธิบายลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในขั้นปฏิบัติการ (3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (ทานตะวัน อินทร์จันทร์, 2546)

อิระวัชร จันทระประเสริฐ กล่าวว่า ลักษณะของการมีส่วนร่วม มี 5 ส่วน ดังนี้

(1) การมีส่วนร่วมในลักษณะตัวบุคคล ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน (2) การมีส่วนร่วมในลักษณะของกลุ่มขบวนการ ที่มุ่งสร้างพื้นฐานอำนาจจากการสร้างกลุ่มและ โครงสร้างภายในของหน่วยงาน (3) การมีส่วนร่วมในลักษณะโครงการที่ให้ความสำคัญต่อการจัดโครงการอันก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่ดี เน้นกลุ่มเป้าหมาย การถ่ายทอดระบบความรู้ เทคนิค รวมทั้งการกระจายอำนาจสู่ประชาชน (4) การมีส่วนร่วมในลักษณะสถาบันคือการให้ความสำคัญในเรื่องของการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสถาบัน จะมีการถ่ายเทอำนาจหรือขยายโครงการสร้างอำนาจของกลุ่มผลประโยชน์และชนชั้นทางสังคม (5) การมีส่วนร่วมในลักษณะนโยบาย เน้นในเรื่องหลักการยอมรับการมีส่วนร่วมของประชาชน และผู้เสียเปรียบในสังคม และนำมากำหนดนโยบายและแผนงานระดับชาติ (ณรงค์ วารีชล, 2550)

โคเฮน และอ็ฟฮอฟฟ์ ได้อธิบายถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ว่า สามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ (ชนวัฒน์ คำภีลานนท์, 2550) ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) มี 3 ขั้นตอน คือ การริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) มี 3 ส่วน คือ การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ในด้านต่าง ๆ จะประกอบไปด้วย ผลประโยชน์ส่วนบุคคล ผลประโยชน์ทางสังคม และผลประโยชน์ทางด้านวัสดุ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนของโคเฮน และอ็ฟฮอฟฟ์ ที่ได้นำเสนอไว้นั้น จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นของการตัดสินใจมีความสำคัญมากเพราะ การตัดสินใจจะส่งผลต่อการปฏิบัติการ และการปฏิบัติการจึงจะส่งผลต่อไปยังการรับผลประโยชน์ และการประเมินผลในขณะเดียวกัน ฉะนั้นการตัดสินใจจะมีผลโดยตรงต่อการรับผลประโยชน์ และการประเมินผลด้วย

สรุป ได้ว่าลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วมคือการที่กลุ่มคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกันปฏิบัติการ ร่วมกันรับผลประโยชน์และร่วมกันประเมินผลของงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ร่วมกันดำเนินการ

การประเมินการมีส่วนร่วมของประชาชน

เจมส์ แอล เครย์ตัน ได้อธิบายถึงการประเมินการมีส่วนร่วมของสาธารณชน คือ การประเมินการมีส่วนร่วมกันทำกิจกรรมทั้งหมดของสาธารณชนหรือประชาชน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครอบคลุมเวลาหลายเดือนหรือหลายปี ในการประเมินการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีด้วยกัน 3 วิธี ได้แก่ (1) การประเมินที่ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และการวัดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการประเมินที่จะทำให้ทราบถึงความพึงพอใจต่อผลที่ได้ว่าเป็นไม่ตามเป้าหมายหรือไม่ และยังทำให้สามารถนำผลของการประเมินไปปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานและจุดมุ่งเน้นของการดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อีกด้วย (2) การประเมินที่พิจารณาถึงการปฏิบัติที่ดีที่สุดเป็นการประเมินที่จะใช้การพิจารณาจากการปฏิบัติ ซึ่งหากมีการปฏิบัติงานที่ดีแล้วนั้นย่อมส่งผลให้ผลงานที่ได้เป็นที่น่าพึงพอใจต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในกิจกรรมนั้น ๆ และ (3) การประเมินที่ใช้เป้าหมายทางสังคมเป็นการประเมินโดยใช้เป้าหมายทางสังคมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ค่านิยมความเชื่อทางสังคม การปรับปรุงคุณค่าของการตัดสินใจ การแก้ไขความขัดแย้ง สร้างความไว้วางใจในสถาบันและให้ความรู้ข้อมูลต่าง ๆ ต่อประชาชน ซึ่งหากทุกด้านเกิดความพึงพอใจก็จะทำให้สามารถบรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน โดยสรุปคือการที่ใช้การประเมินความสำเร็จที่ต่างกันของงานนั้นแท้จริงแล้วอยู่ที่ 3 เทคนิคพื้นฐาน ได้แก่ การสัมภาษณ์ทั้งก่อนและหลังการดำเนินงาน การใช้แบบสอบถามและการสังเกตของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเทคนิคเหล่านี้เป็นวิธีที่เหมาะสมและสามารถสร้างความพึงพอใจร่วมกันในการดำเนินการและกิจกรรมร่วมกันของประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันได้ เกิดความพึงพอใจร่วมกันของประชาชนอย่างแท้จริง (วันชัย วัฒนศัพท์, 2544)

การประเมินแบบมีส่วนร่วม เป็นการประเมินที่มีการประยุกต์มาจากวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งจะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคลที่ได้รับการฝึกอบรมมาทางด้าน การประเมินโครงการ บุคคลที่ทำหน้าที่ตัดสินใจหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการ สมาชิกขององค์กรหรือสถาบันที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อโครงการและบุคคลผู้ซึ่งเป็นผู้ใช้ประโยชน์หรือสนใจการใช้ผลจากโครงการนั้นโดยตรง การประเมินแบบมีส่วนร่วมต่างจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR : Participatory action research) ที่การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจะค่อนข้างมีลักษณะและรูปแบบที่ชัดเจนเป็นทางการตลอดจนมีความเป็นขั้นตอนที่ซับซ้อนยุ่งยาก

มากกว่า และท้ายที่สุดการประเมินแบบมีส่วนร่วมนี้เป็นแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการประเมิน ที่จะมุ่งเน้น การให้โอกาสต่อผู้ตัดสินใจและผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ ประเมินในทุกขั้นตอน และการประเมินแบบนี้จะมีความเหมาะสมในการนำไปใช้สำหรับการ ประเมินโครงการเป็นระยะ ๆ (รัตนะ บัวสนธ์, 2550)

การประเมินแบบมีส่วนร่วมมีวิธีการและขั้นตอนดำเนินงานคล้ายกับการวิจัยแบบมี ส่วนร่วม ดังนี้ (1) การประสานงาน ติดต่อ สร้างความสัมพันธ์และการนัดหมายกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง หรือที่จะมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานประเมินโครงการ (2) การร่วมกันวิเคราะห์กำหนดประเด็น ที่ต้องการจะทำการศึกษาระเมิน (3) การร่วมกันวิเคราะห์กำหนดเครื่องมือ เทคนิควิธีการและ แหล่งข้อมูลที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูล (4) การเก็บข้อมูล (5) การร่วมกันวิเคราะห์สะท้อนกลับผล การประเมินเพื่อปรับปรุงการดำเนิน โครงการ (6) การร่วมกำหนดกรอบและ โครงร่างในการเขียน รายงานการประเมิน (7) การเขียนรายงานการประเมิน (8) การร่วมกันอ่าน วิพากษ์รายงานและ เสนอแนะเพื่อการปรับแก้การเขียนรายงานก่อนตีพิมพ์เผยแพร่สู่สาธารณะ (รัตนะ บัวสนธ์, 2550)

สรุป ได้ว่าการประเมินแบบมีส่วนร่วมคือการร่วมกันในกระบวนการประเมินในทุก ขั้นตอนของการทำกิจกรรม เพื่อให้ทราบผลของการดำเนินงานร่วมกันในแต่ละขั้นตอน ซึ่งทำให้ การดำเนินเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับและเกิดความพึงพอใจร่วมกันของ กลุ่มคนหรือประชาชนที่ได้ดำเนินงานนั้น ๆ ร่วมกัน

แนวคิดเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่

ความหมายของเมืองน่าอยู่

แนวคิดการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนเป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาที่เป็นองค์รวม ยึดคนเป็นศูนย์กลาง อาศัยความเข้มแข็งของชุมชนนำมาเป็นรากฐานในการพัฒนาร่วมกัน โดยเน้น เป้าหมายที่จะทำให้เกิดความสงบ สะดวก สะอาด ปลอดภัย มีระเบียบ มีระบบเศรษฐกิจฐานราก ที่เข้มแข็ง มีระบบบริหารที่ดี รวมทั้งประชาชนต้องมีคุณภาพชีวิตดี มีวิถีชีวิตที่ดี มีความสุข สำหรับการสร้างเมืองและการทำชุมชนให้มีความน่าอยู่ที่สำคัญจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมกันจาก ทุกภาคส่วนอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง ร่วมกันเพื่อผลักดันให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีและร่วมกัน ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ ที่มุ่งเน้นการพัฒนากลไกและการบริหารจัดการเมือง และชุมชนอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความกินดีอยู่ดีมีสุขของคนไทย

จิรนนท์ อินทนิม ชูลี อัสวพิชยนต์ และศรีนวล วิหครัตน์ (2551) ได้กล่าวถึงความหมาย เมืองน่าอยู่ไว้ว่า การพัฒนาเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่นั้น มีหลักพื้นฐานอยู่ 2 ประการสำคัญ อันได้แก่ ประการที่หนึ่งจะต้องคำนึงถึงความเป็นเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ของแต่ละพื้นที่ ซึ่งมี

ความแตกต่างกัน ตามความพร้อม ศักยภาพกับวัฒนธรรม รวมถึงค่านิยมของสังคมชุมชนนั้น ๆ และต้องเป็นไปตามความต้องการความพึงพอใจของชาวเมืองชุมชนนั้น ๆ ที่จะเป็นผู้กำหนด ประการที่สอง การที่จะเป็นเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ จะมีลักษณะที่เป็นพลวัต ต้องมีการเปลี่ยนแปลง และมีการเคลื่อนไหวที่ไม่หยุดนิ่ง รวมทั้งสามารถเปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้ดีขึ้นได้เรื่อย ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นและมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เมืองน่าอยู่ เป็นกระบวนการที่ส่งผลให้ประชาชน ทราบถึงความสำคัญของสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิตใจและสุขภาพทางสังคม รวมถึง มีความพร้อมที่จะสร้างสรรค์สภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตรวมกัน ซึ่งเมืองน่าอยู่ จะเป็นเมืองที่มีการสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในทุกด้านอย่างต่อเนื่องและมีการขยาย แหล่งทรัพยากรชุมชนโดยให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือกันและกันเพื่อให้เกิด การดำเนินชีวิตได้อย่างมีศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุด (ภัสสุรีย์ คุณกลาง, 2546)

องค์การอนามัยโลก ได้ให้ความหมายเมืองน่าอยู่ไว้ว่า เมืองน่าอยู่นั้นคือเมืองที่มี ความพยายามในการพัฒนาสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในทุกด้าน ทั้งทางกายภาพ และมีความพยายามขยายทรัพยากรของชุมชนให้เพียงพอที่จะส่งเสริมให้ประชาชน นั้น สามารถช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันในการดำรงชีวิตทุกรูปแบบเพื่อให้อาจพัฒนา ศักยภาพของแต่ละคนในชุมชนเหล่านี้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอย่างยั่งยืน (เบญจพร วงษ์วานิช, 2550)

คณะกรรมการพัฒนาเมืองแห่งชาติ กระบวนการพัฒนาเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทำให้ประชาชนในพื้นที่นั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขและได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกัน มีความสามารถในการแข่งขันกันทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเป็นเอกภาพ ของเมืองและชุมชน จะต้องมีการบริหารราชการอย่างโปร่งใส มีความยุติธรรม โดยการให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาในทุกขั้นตอน ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานั้นก็คือ การพัฒนาไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน (ภัสสุรีย์ คุณกลาง, 2546)

สรุปได้ว่า เมืองน่าอยู่ คือ เมืองที่การพัฒนาของประชาชน ให้มีศักยภาพที่ดี มีความกินดี อยู่ดี มีความสุขทั้งสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี รวมทั้งจะต้องเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี และ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกันสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ โดยการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตาม ความสำเร็จ อย่างต่อเนื่องเพื่อธำรงรักษาความเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

ความเป็นมาแนวคิดเมืองน่าอยู่

ในปีพุทธศักราช 2537 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้นำแนวคิดและหลักการ ของการเป็น “เมืองน่าอยู่” มาใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่

อาศัยอยู่ในเมือง เพื่อที่จะทำให้ประชาชนเกิดความสุขและมีสุขภาพที่ดี โดยเน้นการมีส่วนร่วมและการประสานงานร่วมกัน โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลกที่ได้นำแนวคิดเมืองน่าอยู่มาเริ่มดำเนินการในพื้นที่นำร่อง 3 แห่งในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เขตยานนาวา เขตสาทร และเขตบางคอแหลม หลังจากนั้นก็ยังมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ต่อมาในปีพุทธศักราช 2539 กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลก มีการร่วมกันรณรงค์เนื่องในวันอนามัยโลก 7 เมษายน พ.ศ. 2539 ภายใต้คำขวัญ “Healthy Cities Better Life” หรือ “บ้านน่าอยู่ เมืองน่าอยู่ อนามัยดี ชีวิตดีใส” ซึ่งองค์การอนามัยโลกยังได้สนับสนุนงบประมาณการพัฒนาเมืองน่าอยู่มา ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2540 เพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานในพื้นที่นำร่อง 5 พื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เทศบาลเมืองพนัสนิคม เมืองพิทยา เทศบาลนครยะลาและเทศบาลนครนครราชสีมา และต่อมา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กศสรีร์ย คุณกลาง, 2546) สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฐานะหน่วยงานที่มีประสบการณ์ และเป็นผู้ที่กำลังดำเนิน โครงการที่อยู่ภายใต้ แนวคิดการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน และเพื่อที่จะจัดทำแนวทางในการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนขึ้นนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ “การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่” เป็นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ตามที่คณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น ซึ่งได้มีการเสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาเมืองแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและมาตรการรวมถึงแนวทางในการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน: เมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ รวมทั้งการกำกับดูแล การประสานงานและการติดตามผลของการดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเมืองแห่งชาติ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2561) แนวคิดของ “การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน” นั้นเป็นแนวคิดของการพัฒนาเมืองที่ได้มีการต่อยอดมาจาก “โครงการประเมินเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ที่ได้มีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สภาคณบดีนิสิตเทศบาลแห่งประเทศไทยและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งเป็นการประสานแนวคิดที่จะร่วมกันในการพัฒนาเมืองเพื่อให้มีการพัฒนาของเมืองในทุกมิติอย่างยั่งยืน และเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเทศบาล ตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอน ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อีกทั้งยังเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

หลักการของเมืองน่าอยู่

สำนักวิชาการกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2553) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้นำหลักการและแนวคิดของเมืองน่าอยู่ มาดำเนินการด้วยเหตุผลหลายประการ ได้แก่

1. การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ช่วยให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นเกิดความเข้มแข็งและมีความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ปรับการทำงานจากการดำเนินงานเอง เป็นผู้อำนวยการความสะดวกและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนดำเนินงานและประเมินผล
2. การดำเนินงานเมืองน่าอยู่จะเน้นการกระจายอำนาจให้หน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ที่เป็นการกระจายอำนาจให้หน่วยงานท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่
3. การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และสังคม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน ทำให้ประชาชนนั้น มีสิทธิ มีเสียง เพื่อสะท้อนความต้องการของชุมชน
4. การดำเนินงานเมืองน่าอยู่เน้นการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐและประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้มีการดำเนินงาน โดยยึดหลักการ ใช้พื้นที่เป็นหลัก ประสานภารกิจและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน
5. การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ จะไม่เน้นการทำงานเฉพาะด้านสาธารณสุขเพียงด้านเดียว แต่จะให้ทุกหน่วยงานมีการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงาน เป็นการร่วมคิดร่วมทำหรือร่วมคิดแยกกันทำซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละกิจกรรม โดยมีหน่วยงานท้องถิ่น เป็นแกนกลางการประสานงานซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการดำเนินงานสาธารณสุขแนวใหม่ที่ ไม่เป็นเฉพาะการรักษา แต่เป็นการส่งเสริมสุขภาพให้คนมีความสุขทั้งทางกาย ทางใจ อยู่ในสิ่งแวดล้อมดี
6. การดำเนินงานเมืองน่าอยู่จะเน้นการทำงานที่เป็นลักษณะแบบเครือข่าย เพราะการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงต่อกัน ก่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจ ซึ่งกันและกัน
7. การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เป็นกระบวนการซึ่งไม่ใช่ผลลัพธ์สุดท้ายที่ทุกพื้นที่จะต้องไปถึงที่หมายเดียวกัน แต่จะเริ่มตั้งแต่สถานภาพพื้นที่นั้นและเข้าสู่กระบวนการที่ก่อให้เกิดความน่าอยู่โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการในการทำงานมากกว่าผลที่ได้รับ



4034460719

BUU_1Thesis 59930131 Independent study / rev: 30112561 12:01:30 / seq: 88

ปรีดี บุรณศิริ (2552) ได้อธิบายถึงหลักการของเมืองน่าอยู่ ว่ามีด้วยกันทั้งหมด 5 หลักการสำคัญ ได้แก่

1. ด้านสังคม เมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ควรมีสังคมที่ประชาชนได้รับการศึกษา รู้เท่าทันข่าวสาร มีบริการด้านสุขภาพและบริการที่จำเป็นอย่างพอเพียงและสะดวก มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีคดีอาชญากรรม ยาเสพติดจำนวนน้อย ทุกคนและทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมือง สิทธิของประชาชนได้รับการคุ้มครอง

2. ด้านสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมของเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ควรมีลักษณะ สามารถควบคุมของเสียในดิน ในน้ำ และในอากาศได้ และต้องไม่มีเสียงดังเกินไป เป็นเมืองที่ประชาชนมีจิตสำนึกและความภูมิใจในประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานและราคาไม่แพง

3. ด้านเศรษฐกิจ ภายในเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ควรมีบรรยากาศที่ดีสำหรับการทำมาค้าขายและการลงทุน ค่าครองชีพไม่แพงและประชาชนมีงานทำ

4. ด้านกายภาพ เมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ควรมีสภาพเป็นเมืองที่มีระเบียบ มีการจัดสรรการใช้ที่ดินที่เหมาะสม มีบริการของภาครัฐ เช่น น้ำ ไฟ ถนน โทรศัพท์ อย่างเพียงพอต่อความต้องการ มีการเดินทางขนส่งที่สะดวก ปลอดภัย และไม่สิ้นเปลือง มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะอย่างเหมาะสม

5. ด้านการบริการจัดการ เมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ควรมีความโปร่งใสและยุติธรรม มีประสิทธิภาพและยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุก ๆ ขั้นตอน

องค์ประกอบของเมืองน่าอยู่

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2561) การที่จะพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนนั้นจะต้องมี 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

1. เมืองอยู่ดี คือ การที่เมืองนั้นมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเหมาะสม มีโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอสำหรับคนทุกกลุ่ม มีความมั่นคงในด้านที่อยู่อาศัย มีความปลอดภัยและรวมทั้งมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (7 ตัวชี้วัด)

2. คนมีสุข คือ เมืองที่มีคนสุขภาพดี ได้รับการศึกษาที่ดี มีสวัสดิการและการพิทักษ์สิทธิที่เหมาะสม มีความเท่าเทียมกัน รวมทั้งการมีครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนมีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการสร้างสรรค์สังคม ดำรงวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของท้องถิ่น (9 ตัวชี้วัด)

3. สิ่งแวดล้อมยั่งยืน คือ เมืองที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่สีเขียวเพียงพอ มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีระบบการจัดการของเสียหรือมลพิษที่เหมาะสม รวมทั้งประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (7 ตัวชี้วัด)

4. เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี คือ การเป็นเทศบาลที่มีวิสัยทัศน์และแผนงานที่ชัดเจน บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในงานและมีความรอบรู้ มีระบบการทำงานที่ดีและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการบริหารจัดการที่ดี และมีนวัตกรรมการพัฒนาเมือง (11 ตัวชี้วัด)

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน พ.ศ. 2561 (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
	องค์ประกอบที่ 1 เมืองอยู่ดี
เมืองมีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม	1. การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามบริบทของเมือง
เมืองมีโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานสำหรับคนทุกกลุ่ม	2. การพัฒนาเมืองและชุมชนให้เป็นไปตามผังเมือง
เมืองมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ	3. การพัฒนาเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับผู้ใช้งาน
เมืองมีความปลอดภัย	4. การยกระดับคุณภาพชีวิตสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส
	5. การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน
	6. การจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย
	7. การป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
	องค์ประกอบที่ 2 คนมีสุข
คนมีสุขภาพดี	8. การเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของคนในเมือง
คนทุกวัยได้รับการศึกษาอย่างหลากหลายและเท่าเทียม	9. การคุ้มครองสุขภาพอนามัย
	10. การส่งเสริมการศึกษาอย่างหลากหลายและเท่าเทียม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
	องค์ประกอบที่ 2 คนมีสุข
คนทุกกลุ่มได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม	11. การจัดสวัสดิการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน
ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข	12. การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุรา บุหรี่ ยาเสพติดและอบายมุข
ครอบครัวมีความอบอุ่นและชุมชนมีความเอื้ออาทร	13. การส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ความสามัคคีและเอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน
ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม	14. การส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม
เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับการพิทักษ์สิทธิ์	15. การพิทักษ์สิทธิ์ของเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้รับการสืบสวนให้ดำรงไว้	16. การอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
	องค์ประกอบที่ 3 สิ่งแวดล้อมยั่งยืน
ทรัพยากรธรรมชาติในเมืองได้รับการดูแลรักษาให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดี	17. การดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดี
ของเสียหรือมลพิษถูกจัดการอย่างถูกต้องและเหมาะสม	18. การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจรและเหมาะสม
พื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์เมืองได้รับการดูแลรักษาอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม	19. การจัดการน้ำเสีย หรือมลพิษทางอากาศอย่างเหมาะสม
ประชาชนมีวิถีชีวิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	20. การอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต
	21. การปรับภูมิทัศน์เมืองให้มีความสวยงามและสอดคล้องกับสภาพเมือง
	22. การส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
	23. การส่งเสริมการใช้พลังงานและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ



4034460719

BUU-IThesis 59930131 Independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
<p>การมีวิสัยทัศน์และแผนงานที่ชัดเจน</p> <p>บุคลากรมีความรอบรู้และเชี่ยวชาญ</p> <p>องค์ความรู้และระบบการทำงานได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>การบริหารจัดการที่ดี</p> <p>นวัตกรรมการพัฒนาเมือง</p>	องค์ประกอบที่ 4 เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี
	24. การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ พร้อมแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
	25. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในงานที่รับผิดชอบ
	26. การสร้างองค์กรเป็นองค์แห่งการเรียนรู้
	27. การสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิตที่ดี
	28. การส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารและทำงาน ตามมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	29. การมีกระบวนการตอบสนองต่อการให้บริการขอรับบริการ และจัดการข้อร้องเรียนของประชาชนอย่างครบถ้วนและเป็นระบบ
	30. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล
	31. ความร่วมมือในการดำเนินงานกับหน่วยงานอื่น
	32. การจัดเก็บรายได้ให้ได้ตามเป้าหมาย การลดรายจ่ายหรือความพยายามในการหารายได้อื่น
	33. ความพยายามในการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามที่คาดการณ์และมีเหตุผลอันควรในการโอนงบประมาณ
	34. นวัตกรรมการพัฒนาเมืองด้านต่าง ๆ



4034460719

รางวัลชนะเลิศเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของประเทศไทย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่เทศบาลทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 และได้พัฒนาเกณฑ์ตัวชี้วัดเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเมืองสู่ความน่าอยู่อย่างยั่งยืนสำหรับเทศบาลทุกระดับ โดยน้อมนำกระแสพระราชดำริและแนวทาง “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้เป็นหลักในการกำหนดกรอบแนวความคิดและเกณฑ์ชี้วัดในการพัฒนาเป็นเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน ใน 5 ด้าน คือ “เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และพัฒนาภายใต้การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล” และได้ดำเนินงานส่งเสริมให้เทศบาลเกิดการตื่นตัวในการนำเกณฑ์ชี้วัดไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาเมืองในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศ ที่มุ่งสู่สังคมไทยอยู่เย็นเป็นสุข สำหรับการประเมินเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนได้เริ่มจัดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 และในปี พ.ศ. 2550 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานรางวัลเพื่อมอบให้เป็นเกียรติคุณแก่เทศบาลที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเทศบาลที่น่าอยู่อย่างยั่งยืนยอดเยี่ยม ระดับประเทศ จำนวน 3 รางวัล ส่งผลให้เทศบาลทั่วประเทศเกิดความตื่นตัวและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาเมืองสู่ความน่าอยู่อย่างยั่งยืน เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยการประเมินเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2550 พ.ศ. 2552 และ พ.ศ. 2555 ตามลำดับ โดยมีการปรับปรุงพัฒนาเกณฑ์ชี้วัดพร้อมจัดทำคู่มือการประเมินฯ เพื่อให้เทศบาลสามารถนำเกณฑ์ที่พัฒนาไปใช้ในการประเมินการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนได้ด้วยตนเอง และเข้าร่วมโครงการ ฯ ในปี พ.ศ. 2555 มีเทศบาลสนใจเข้าร่วมโครงการ ฯ ทั้งสิ้น 100 แห่ง ซึ่งมีเทศบาลที่เคยส่งผลงานเข้าร่วมประเมิน มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2552 และเข้าร่วมการประเมินอีกครั้งในปี พ.ศ. 2555 มีผลงานการพัฒนาเมืองที่ดีชัดเจนขึ้นทั้งมิติด้านเมืองอยู่ดี ด้านคนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน และการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล ซึ่งในปี พ.ศ. 2555 เทศบาลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนประจำปี พ.ศ. 2555 ขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ประกอบด้วย เทศบาลเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และเทศบาลตำบลเรณูนคร จังหวัดนครพนม ตามลำดับ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2559) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยได้ปรับปรุงเกณฑ์ชี้วัดในการพัฒนาเป็นเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนจากเดิมที่ประกอบด้วย 5 ด้านนั้น มาเป็นเกณฑ์ปัจจุบันได้แก่ 4 องค์ประกอบ (34 ตัวชี้วัด) คือ

“เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี”
 ซึ่งในปี พ.ศ. 2559 เทศบาลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนประจำปี พ.ศ. 2559
 ขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ประกอบด้วย เทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เทศบาลตำบลเวียง
 เทิง จังหวัดเชียงราย และเทศบาลตำบลฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามลำดับ

ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองพนัสนิคม



ภาพที่ 2 ตราสัญลักษณ์เทศบาลเมืองพนัสนิคม

ดวงตราของเทศบาลเมืองพนัสนิคมนี้ เป็นรูปพระรถทรงม้า เพราะท้องที่นี้เดิมเรียกว่า เมืองพระรถซึ่งในขณะนี้มีพระชาตเจดีย์ ซากกำแพง คูเมือง โบราณ พระพุทธรูป เครื่องปั้นดินเผา รางหิน เป็นต้น จากหลักฐานต่าง ๆ ทำให้เชื่อได้ว่านครร้างแห่งนี้เป็นเมืองพระรถ ตามพงศาวดาร กรุงรัตนโกสินทร์กล่าวว่า ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าอนุเวียงจันทน์ ได้แข็งเมืองไม่ขึ้นต่อประเทศไทย ท้าวพญาบางคนไม่เห็นด้วย จึงอพยพครอบครัวเข้ามาใน กรุงเทพมหานคร พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดให้ท้าวพญา เมืองเวียงจันทน์และครอบครัวไปตั้งภูมิลำเนาอยู่ที่ป่าพระรถแขวงเมืองชลบุรี ครั้นปี พ.ศ. 2371 จึงได้ยกฐานะเป็นเมืองพนัสนิคมด้วยเหตุที่เมืองพนัสนิคม ชื่อเดิมว่า “เมืองพระรถ” เทศบาล จึงกำหนดดวงตราเป็นรูปพระรถทรงม้า (เทศบาลเมืองพนัสนิคม, 2561)

ประวัติเทศบาลเมืองพนัสนิคม

เทศบาลเมืองพนัสนิคม (2561) จัดตั้งขึ้นในปีพุทธศักราช 2480 ตามพระราชกฤษฎีกา การจัดตั้งเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 54 หน้า 1844 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2480 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลเมืองพนัสนิคม

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของชุมชน

เทศบาลเมืองพนัสนิคมตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 2.76 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,725 ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดชลบุรี ห่างจากตัวเมืองจังหวัดชลบุรี ประมาณ 22 กิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 87 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดฉะเชิงเทรา ประมาณ 28 กิโลเมตร

2. ด้านการเมือง/ การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

ตารางที่ 2 ข้อมูลจำนวนประชากรแยกเป็นรายชุมชน

ที่	ชุมชนย่อยที่	จำนวนประชากร (คน)
1	ชุมชนย่อยที่ 1	962
2	ชุมชนย่อยที่ 2	938
3	ชุมชนย่อยที่ 3	876
4	ชุมชนย่อยที่ 4	1,097
5	ชุมชนย่อยที่ 5	822
6	ชุมชนย่อยที่ 6	1,019
7	ชุมชนย่อยที่ 7	983
8	ชุมชนย่อยที่ 8	792
9	ชุมชนย่อยที่ 9	853
10	ชุมชนย่อยที่ 10	763
11	ชุมชนย่อยที่ 11	771
12	ชุมชนย่อยที่ 12	686

ในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม ประกอบด้วยชุมชนย่อยจำนวน 12 ชุมชน ข้อมูลจำนวนประชากรแยกเป็นรายชุมชน จำนวน 12 ชุมชน ดังแสดงในตารางที่ 2

3. ประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากร ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2559 ดังนี้

3.1 จำนวนประชาชนทั้งหมดในพื้นที่ตามฐานทะเบียนราษฎร 10,562 คน (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย) แยกเป็น ชาย 4,860 คน หญิง 5,702 คน

3.2 จำนวนประชากรต่างด้าวที่จดทะเบียนในเขตเทศบาล 80 คน แยกเป็นประชากรต่างด้าวเพศหญิง 20 คน ประชากรต่างด้าวเพศชาย 60 คน

3.3 จำนวนหลังคาเรือนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 4,917 หลังคาเรือน แยกเป็น 3,219 ครอบครัว

3.4 ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย 3,997 คนต่อตารางกิโลเมตร

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์เทศบาลเมืองพนัสนิคม (Vision)

“พัฒนาเมืองพนัสนิคมเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้”

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาเมือง โครงสร้างทางกายภาพ การใช้ประโยชน์ในที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. การรักษาความสงบเรียบร้อย ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

3. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

4. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกด้าน

5. บริหารราชการภายใต้หลักการของความโปร่งใสและตรวจสอบได้

6. พัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์/ แนวทางการพัฒนา

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1 แนวทางการก่อสร้าง ปรับปรุง ถนน สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ

1.2 แนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่ออุปโภค บริโภค

1.3 แนวทางการพัฒนาระบบไฟฟ้า และไฟฟ้าสาธารณะ

1.4 แนวทางการพัฒนาระบบจราจร

- 1.5 แนวทางการพัฒนาระบบสื่อสาร โทรคมนาคม
- 1.6 แนวทางการบริหารจัดการระบบผังเมือง
- 1.7 แนวทางการพัฒนาสวนสาธารณะ ลานกีฬา สนามกีฬา
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
 - 2.1 แนวทางการพัฒนา ส่งเสริม การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
 - 2.2 แนวทางการปรับปรุง ส่งเสริม สนับสนุนระบบบริหารจัดการขยะ และระบบกำจัดขยะรวม
 - 2.3 แนวทางการปรับปรุง ส่งเสริม สนับสนุนระบบบริหารจัดการน้ำเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียรวม และสิ่งปฏิกูล
 - 2.4 แนวทางการพัฒนาเมืองสู่เมืองคาร์บอนต่ำ
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านคุณภาพชีวิต
 - 3.1 แนวทางการจัดการและสนับสนุนระบบการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ทุกระดับทุกประเภท และพัฒนาการศึกษารองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
 - 3.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.3 แนวทางการพัฒนา อาคารสถานที่ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ทางการศึกษา
 - 3.4 แนวทางการก่อสร้าง ปรับปรุงตลาดจำหน่ายสินค้า และร้านค้าชุมชน
 - 3.5 แนวทางการส่งเสริมอาชีพ และพัฒนารายได้ให้แก่ประชาชน
 - 3.6 แนวทางการป้องกัน รักษา และส่งเสริมสุขภาพอนามัย
 - 3.7 แนวทางการส่งเสริม และจัดสวัสดิการให้กับประชาชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส
 - 3.8 แนวทางการจัดสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมของสถาบันครอบครัว เด็กและเยาวชน
 - 3.9 แนวทางการส่งเสริมการสร้างระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ ประชาชน
 - 3.10 แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการแก้ไขปัญหาหยาเสพติด
 - 3.11 แนวทางการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง ภายใต้วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยและเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และการท่องเที่ยว
 - 4.1 แนวทางการจัด สนับสนุน และส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณี

4.2 แนวทางการจัด สนับสนุน และส่งเสริมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

4.3 แนวทางการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยว

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการบริหารจัดการองค์กร

5.1 แนวทางการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล โดยมีหลักสมรรถนะคุณธรรม และความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน

5.2 แนวทางการพัฒนาโครงสร้างทางกายภาพ และสภาพแวดล้อมให้ได้มาตรฐาน และเอื้อต่อ การทำงานและการให้บริการประชาชน

5.3 แนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในองค์กรภายใต้หลักการ ความโปร่งใส และตรวจสอบได้

5.4 แนวทางการพัฒนาองค์กรสู่ประชาคมอาเซียน

นโยบายการพัฒนาเทศบาลของนายกเทศมนตรีเมืองพนัสนิคม 5 ด้าน (เทศบาลเมือง พนัสนิคม, 2561)

1. เมืองปลอดภัย คือ เมืองที่ประชากรผู้อยู่อาศัย มีความปลอดภัยจากอาชญากรรมและ ภัยพิบัติต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนอยู่อย่างมีความสุขและปลอดภัยจากอาชญากรรม จากภัยพิบัติต่าง ๆ ทั้งที่เกิด จากภัยธรรมชาติและน้ำมือมนุษย์ ประกอบด้วย

1.1 เพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รักษา ความสงบเรียบร้อยของ ชุมชน สถานที่ราชการ ป้องกันอาชญากรรม โดยร่วมมือกับสถานี ตำรวจภูธรเมืองพนัสนิคม

1.2 เตรียมความพร้อมเพื่อปฏิบัติการในสถานการณ์ฉุกเฉิน อุบัติภัย ภัยธรรมชาติ เช่น จัดเตรียม บุคลากร รถยนต์ดับเพลิง และอุปกรณ์ให้เพียงพอและมีความพร้อมตลอด 24 ชั่วโมง

1.3 กำหนดมาตรการและดำเนินการออกตรวจพื้นที่จุดเสี่ยง เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ ประชาชนในการ รักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สิน

1.4 จัดให้มีและดูแล ไฟฟ้าแสงสว่างตามถนน-ซอยอย่างทั่วพื้นที่ในจุดเสี่ยงที่มี ความร่วมมือ โดยติดตั้งเสา ไฟฟ้า เพื่อลดการเกิดเหตุอาชญากรรม ขจัดแหล่งมั่วสุมของผู้สร้าง ความเดือดร้อนให้ประชาชนตามถนนและสถานที่สาธารณะต่าง ๆ

2. เมืองสะอาด คือ เมืองที่มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งปฏิกูล ต่าง ๆ ได้อย่างเป็น ระบบ และมีภาวะเอื้อต่อการอยู่อาศัยและดำรงชีวิตที่ดีของประชากร มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทางด้านการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของบ้านเมือง และมีสิ่งแวดล้อมที่ดี ประกอบด้วย

2.1 เพิ่มประสิทธิภาพของระบบสุขภาพในเขตเทศบาล เช่น การทำความสะอาด ถนน การกำจัดขยะมูลฝอย การรักษาความสะอาดตลาดสด ส่งเสริมให้ร้านค้า ร้านอาหารเข้มงวด ในการรักษาความสะอาด

2.2 สร้างจิตสำนึกเด็กและเยาวชน ประชาชน ให้รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองให้คงเอกลักษณ์ความเป็นเมืองสะอาด

2.3 ส่งเสริมการสร้างวินัยที่ดีของคนในเทศบาล ให้ช่วยกันดูแลถนน ที่สาธารณะ ให้มีความสะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย

2.4 รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

2.5 ส่งเสริมให้คนในเขตเทศบาลมีการประหยัดพลังงาน และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 สนับสนุนการนำเทคโนโลยีอย่างง่าย หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการป้องกัน และจัดการมลพิษ เช่น การใช้น้ำจุลินทรีย์มาบำบัดน้ำเสีย

2.7 ส่งเสริมและใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. เมืองคุณภาพชีวิต คือ เมืองที่มีสภาวะแวดล้อม ที่เอื้อให้ผู้อยู่อาศัยมีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ในสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจดี ผู้ด้อยโอกาสได้รับการสงเคราะห์ตามสมควร มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ด้านการศึกษาดี เศรษฐกิจดี สุขภาพดี จิตใจแจ่มใส ร่างกายแข็งแรง ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึง ประกอบด้วย

3.1 ด้านการศึกษา ส่งเสริมพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมือง พนัสนิคม ประกอบด้วย

3.1.1 จัดให้มีการศึกษาแก่นักเรียนได้เรียนฟรี ตามนโยบายรัฐบาล

3.1.2 จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน จัดสื่อการเรียนที่มีคุณภาพให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน เช่น นมสำหรับเด็ก คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตในสถานศึกษาให้ครบ ทุกจุด

3.1.3 เพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูอาจารย์ ทุกสถานศึกษา ให้มีความรู้และวิทยฐานะในการสอน ให้เด็กนักเรียนมีความรู้เป็นเลิศทางวิชาการ

3.2 ด้านเศรษฐกิจ พัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชน และพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ก่อให้เกิดเศรษฐกิจชุมชนเพิ่มพูน รายได้ของประชาชน ประกอบด้วย

3.2.1 ปรับปรุงตลาดจำหน่ายสินค้าให้ได้มาตรฐาน

3.2.2 จัดศูนย์อาหารร่อยประจำท้องถิ่นที่ถนนคนเดิน แหล่งท่องเที่ยว
เมืองจัสถานบริเวณหน้าวัดเกาะแก้วนครสวรรค์

3.2.3 ประชาสัมพันธ์แนะนำสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อดึงดูด
นักท่องเที่ยว เช่น ตำนานพระรถเมรี หอพระพนัสบดี หอพระพุทรมิ่งเมือง เพื่อสร้างรายได้แก่คน
ในท้องถิ่น

3.2.4 ส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ และลดรายจ่าย
ในครัวเรือน

3.2.5 ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดเศรษฐกิจเมืองโดยรวม เช่น การส่งเสริม
การท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ของท้องถิ่น

3.2.6 พัฒนาแหล่งเงินทุนและช่องทางในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
เพื่อประกอบอาชีพให้แก่คนในชุมชน

3.2.7 นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบ
เศรษฐกิจชุมชน

3.3 ด้านสุขภาพ ดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพ
อนามัยสมบูรณ์แข็งแรง ทั้ง ร่างกาย จิตใจ รวมทั้งดูแลสวัสดิการของผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส
ให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สร้าง สถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง ประกอบด้วย

3.3.1 จัดบริการพื้นฐานให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน เช่น การดูแล
เอาใจใส่ประชาชนให้มี ความสุข แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน

3.3.2 เพิ่มประสิทธิภาพด้านการสาธารณสุข ให้บริการตรวจรักษาพยาบาลแก่
ประชาชนได้อย่างทั่วถึง จัดหายาเวชภัณฑ์ เครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย และจัดหาแพทย์มา
ตรวจ รักษาพยาบาลประชาชน และบริการออก หน่วยสาธารณสุขเคลื่อนที่

3.3.3 จัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส เด็ก สตรี เด็กเร่ร่อน
ให้มีสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือ ดำรงชีวิตอยู่อย่างเป็นสุข

3.3.4 ส่งเสริมและให้ความสำคัญต่อสถาบันครอบครัว โดยการจัดกิจกรรมของ
คนในชุมชน ให้สังคม อบอุ่นและมีความเอื้ออาทรต่อกัน

4. เมืองวัฒนธรรม คือ เมืองที่มีขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต ศิลปะและภูมิปัญญา
ท้องถิ่น ที่เป็นเอกลักษณ์ของเมือง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้รักษาเอกลักษณ์ และวัฒนธรรม สืบสาน
ให้คงอยู่คู่เทศบาลเมืองพนัสนิคมตลอดไป ประกอบด้วย

4.1 ตกแต่งเมือง หรือกำหนดให้มีสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ และภูมิปัญญาของท้องถิ่น
เทศบาลเมืองพนัสนิคมตามจุดที่เหมาะสม

4.2 ส่งเสริม ฟันฟู และสืบสานภูมิปัญญาของท้องถิ่น

4.3 อนุรักษ์แหล่งศิลปกรรม แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม เช่น หอพระพนัสบดี หอพระพุทธมิ่งเมืองให้เป็นมรดกที่สำคัญของท้องถิ่น

4.4 พัฒนารูปแบบการจัดงานประเพณีบุญกลางบ้านและเผยแพร่เครื่องจักสาน พนัสนิคม และการจัดงานไหว้พระจันทร์ ให้มีความแปลกใหม่ หลากหลาย เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีที่มีมาแต่ ดั้งเดิมให้สืบสานต่อไป

4.5 ส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา และงานประเพณี เช่น วันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ ฯลฯ

4.6 อนุรักษ์วัฒนธรรมและของดี ของท้องถิ่น เช่น เอ็งกอ ปริศนาการทายใจ

5. เมืองธรรมาภิบาล คือ เมืองมีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองธรรมาภิบาล มีประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการภายในเทศบาล ประกอบด้วย

5.1 บริหารจัดการ โดยใช้มาตรการทางกฎหมายมาช่วยในการจัดการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา

5.2 บริหารงานโดยใช้หลักคุณธรรม สร้างจิตสำนึกให้พนักงาน ลูกจ้าง อำนวยความสะดวกแก่ ประชาชน ให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด

5.3 พัฒนาระบบและช่องทาง ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การให้บริการการแจ้งข้อร้อง ทุกข้อร้องเรียนได้โดยง่าย

5.4 ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วม ตรวจสอบ ร่วมประเมิน ร่วมรับผิดชอบ

5.5 ปรับปรุงระบบ และขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

5.6 เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ ให้เกิดความคุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (เทศบาลเมืองพนัสนิคม, 2561)

“พัฒนาเมืองพนัสนิคมเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน ด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้” เป็นวิสัยทัศน์ ที่ นายวิชัย อัมราลิขิต นายกเทศมนตรีเมืองพนัสนิคม ได้แถลงต่อสภาเทศบาลเมืองพนัสนิคม เมื่อได้เข้าดำรง ตำแหน่งนายกเทศมนตรี ซึ่งวิสัยทัศน์นี้เป็นแนวทางในการบริหารพัฒนาเมือง พนัสนิคมที่บุคลากรภายในองค์กรจะต้องยึดถือและนำไปปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เพื่อดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง การเป็นเมืองที่มีพื้นที่น้อยจึงไม่ใช่ส่วนสำคัญต่อปริมาณและการดำเนินโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ให้ลดน้อยลง แต่ในทางตรงกันข้ามด้วยความที่เทศบาลเมืองพนัสนิคม มีคณะผู้บริหารที่เต็มเปี่ยม ไปด้วยความสามารถและมีวิสัยทัศน์ที่จะมุ่งเน้นการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งมีความต้องการผลักดันให้เทศบาลเมืองพนัสนิคมเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ประกอบกับความยืนยาวและความหลากหลายของวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้นมีมากมาย โครงการหรือกิจกรรมต่างๆของทางเทศบาลเมืองพนัสนิคมจึงทวีมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งแน่นอนว่าโครงการต่าง ๆ นั้นไม่อาจจะเกิดขึ้นหรือประสบผลสำเร็จได้หากขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

ในช่วงเวลาที่ผ่านมานั้น เทศบาลเมืองพนัสนิคมได้รับความร่วมมือในการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรมของเทศบาลฯ จากประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างดีโดยผ่านทางคณะกรรมการชุมชนย่อยที่ 1-12 ที่ได้รับการเลือกตั้งขึ้นมาจากสมาชิกในชุมชนนั้น ๆ ซึ่งตัวแทนภาคประชาชนกลุ่มนี้เปรียบเสมือนดังผู้บริหารของแต่ละชุมชน ซึ่งจะทำหน้าที่รับฟังความคิดเห็นและความต้องการ จากสมาชิกในชุมชนของตนเอง แล้วรวบรวมมาเสนอต่อเทศบาลฯ รวมถึงเป็นตัวแทนเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการชุมชนกับทางคณะผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ เพื่อนำข้อมูล ข่าวสารจากทางราชการไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในชุมชนทราบ โครงการ กิจกรรมภายในเทศบาลเมืองพนัสนิคมนั้นประชาชนจะมีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมกับเทศบาล การประชุมคณะทำงานเพื่อจัดเตรียมงาน การประชุมย่อยของแต่ละชุมชนเพื่อแบ่งงาน การเตรียมงานและการเข้าร่วมโครงการ รวมไปถึงการร่วมประเมินผลการดำเนินโครงการภายหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ กิจกรรมนั้น ๆ แล้ว ซึ่งกล่าวได้ว่าประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมกระบวนการต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบโครงการเลยทีเดียว ตัวอย่างโครงการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น โครงการประเพณีงานบุญกลางบ้านและเผยแพร่เครื่องจักสานพนัสนิคม โครงการอบรมจัดทำแผนชุมชน โครงการวันชุมชนสัมพันธ์ โครงการปิดทองหลังพระโครงการฝึกอบรมอาชีพ ฯลฯ

นอกจากการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ กิจกรรมของเทศบาลเมืองพนัสนิคมอย่างเต็มที่แล้ว เทศบาลยังมีช่องทางการเผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารรวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนนั้นมีอยู่หลายช่องทาง ดังนี้

การเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร (เทศบาลเมืองพนัสนิคม, 2561)

1. ป้ายประชาสัมพันธ์อิเล็กทรอนิกส์หน้าเมืองพนัสนิคม จะมีรายการประชาสัมพันธ์จากแผนงานและกองต่าง ๆ ของเทศบาลเมืองพนัสนิคมเป็นภาพลิเคลื่อนไหว ทำให้ประชาชน

ที่สัญจรผ่านได้รับทราบข้อมูล รวมทั้งการเชิญชวนเข้าร่วมโครงการ กิจกรรม, การแจ้งข่าวด่วน, หรือกำหนดการที่ประชาชนต้องมาติดต่อ เช่น ระยะเวลาการเสียด่านประจำปี ฯลฯ

2. หนังสือประกาศ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ จากทางราชการ จะเป็นการสำเนาหนังสือจากเทศบาล ฯ และแจกจ่ายให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนย่อยที่ 1-12 โดยผ่านตัวแทนของชุมชนนั้น ๆ คือ คณะกรรมการชุมชนย่อยที่ 1-12 ที่มาเข้าร่วมประชุมในโอกาสต่าง ๆ กับเทศบาล ฯ เพื่อให้มั่นใจว่าหนังสือจากทางราชการจะส่งไปถึงประชาชนในชุมชนต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

3. บอร์ดประชาสัมพันธ์บริเวณที่ทำการประจำชุมชนย่อย เทศบาลเมืองพนัสนิคม ได้ติดตั้งบอร์ดประชาสัมพันธ์ เพื่อที่เทศบาล ฯ หรือหน่วยงานอื่น ๆ สามารถนำข้อมูล ข่าวสารมาติดไว้ที่บอร์ดให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณนั้น ๆ มาอ่าน โดยไม่ต้องเดินทางมากจากบ้านเพื่อมาอ่านถึงที่เทศบาล ฯ เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างหนึ่ง

4. เว็บไซต์และอีเมลของเทศบาลเมืองพนัสนิคม (www.nmt.or.th/chonburi/phanatmuni และ E-mail: phanatmuni@gmail.com) เป็นช่องทางที่เพิ่มความสะดวกรวดสบายให้กับยุคเทคโนโลยีคู่บ้าน โดยที่ประชาชนสามารถรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และสามารถเขียนเรื่องราวร้องทุกข์ สอบถามข้อสงสัยได้โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต

5. การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย คือการติดตั้งเครื่องขยายเสียงไว้ที่จุดต่าง ๆ ในแต่ละชุมชนย่อยโดยจะมีเครื่องเสียงส่วนกลางอยู่ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเทศบาลเมืองพนัสนิคม เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงเหตุการณ์ เรื่องน่ารู้ให้ประชาชนได้ฟังอย่างทั่วถึงในเวลาเดียวกัน

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (เทศบาลเมืองพนัสนิคม, 2561)

1. กล่องประเมินการให้บริการและกล่องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จะตั้งอยู่บริเวณทางเข้าเทศบาลเมืองพนัสนิคม เมื่อประชาชนมาเข้ารับบริการจากทางเทศบาล ฯ ตามกองต่าง ๆ แล้ว เจ้าหน้าที่จะแจกเหรียญสีประจำกองเพื่อให้ประชาชนนำไปหยอดในกล่องประเมินการให้บริการ ซึ่งจะมีช่อง ดีมาก ดี พอใช้ และควรปรับปรุง เมื่อสิ้นสุดการทำงานในแต่ละวัน จะมีการนำเหรียญสีออกมาตรวจ หากกองใดนั้นมีเหรียญในช่องพอใช้และควรปรับปรุง กองนั้น ๆ ก็จะต้องเข้าพบกับนายกเทศมนตรีเพื่อพูดคุยถึงเหตุผลที่เกิดขึ้นจากการประเมินในครั้งนั้น ๆ เพื่อให้มีการปรับปรุงการให้บริการที่ดีขึ้น และเช่นเดียวกันหากมีกรณีการเขียนความเห็นจากประชาชนร้องเรียนเข้ามา

2. ระบบรับเรื่องร้องเรียน/ ร้องทุกข์ ทางเว็บไซต์ ประชาชนสามารถเข้ามาเขียนกระทู้แจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ไว้ โดยจะมีนิติกรคอยตรวจสอบข้อร้องทุกข์ในแต่ละวันและส่งมอบเรื่องให้กับ

หัวหน้าส่วนหรือผู้อำนวยการกองต่าง ๆ ที่เป็นเจ้าเรื่องให้รับทราบและดำเนินการแจ้งตอบกลับ กระทั่งนั้น ๆ เพื่อให้เกิดการแก้ไขข้อร้องทุกข์ และเกิดความเข้าใจที่ตรงกันกับประชาชน

3. การแจ้งเรื่องร้องทุกข์ผ่านตัวแทนภาคประชาชน ในแต่ละเดือนชุมชนย่อยต่าง ๆ จะมีการประชุมในชุมชนเดือนละ 1 ครั้งหรือมากกว่านั้นตามความจำเป็น และคณะกรรมการชุมชนย่อยก็จะนำเรื่องราวจากที่ประชุมในชุมชนมาเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ที่จัดขึ้นในทุก ๆ 2 เดือน ซึ่งการประชุมนี้จะมีคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล ฯ หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการชุมชนเข้าประชุมร่วมกัน และชี้แจง ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารจากทางเทศบาลรวมถึงรับฟังเรื่องราวต่าง ๆ ของแต่ละชุมชนย่อยด้วย

4. การเข้าพบคณะผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ สามารถทำได้ตลอดเวลาทำการหรือนอกเวลาทำการตามความเหมาะสม โดยคณะผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการของเทศบาลเมืองพนัสนิคมจะรับฟังข้อร้องทุกข์จากประชาชนโดยตรงทั้งการเข้าพบ การติดต่อทางโทรศัพท์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะประกาศไว้ที่หน้าห้องของกองต่าง ๆ หรือสามารถสอบถามจากเจ้าหน้าที่ได้ ไม่มีการปกปิดเป็นความลับ

จากข้อมูลข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นถึงระบบการทำงานของเทศบาลเมืองพนัสนิคมที่มีการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน แต่อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแน่นอนว่าประชาชนในท้องถิ่นนั้นจะต้องมีทั้งกลุ่มที่เข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุนการดำเนินงาน และมีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ กับทางเทศบาลเมืองพนัสนิคมและในทางตรงกันข้ามก็มีกลุ่มที่เข้ามามีส่วนร่วมน้อยหรือไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลเลย เพราะเล็งเห็นว่าการเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลนั้น ไม่ได้มีความสำคัญหรือส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของเขาเหล่านั้น ทำให้คนกลุ่มนี้เลือกที่จะนิ่งเฉยต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่ทางเทศบาลจัดขึ้น และในบางครั้งก็มีการแสดงความคิดเห็นว่าตนไม่ได้รับการเอาใจใส่จากเทศบาลเลย ผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในวันข้างหน้าหากสมาชิกในชุมชนของท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมน้อยหรือกลุ่มที่ไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ/ กิจกรรมของเทศบาลเมืองพนัสนิคมเกิดความเข้าใจผิดคิดว่าตนนั้นถูกละเลย ขาดการดูแลเอาใจใส่ตามสิทธิ์ที่ควรจะได้รับจากเทศบาล ฯ ประจวบเหมาะกับการที่หากประชาชนกลุ่มที่เคยเข้ามามีส่วนร่วมนั้นได้หมดลงไปตามวัฏจักรชีวิต การดำเนินงานและการพัฒนาของเทศบาลเมืองพนัสนิคมคงต้องหยุดชะงักลงจากการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ทำให้การพัฒนาอย่างยั่งยืนตามความต้องการของผู้บริหารต้องพบกับอุปสรรคที่ไม่ได้มีการวางแผนการบริหารจัดการ ความเสี่ยงเหล่านี้ไว้ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน จึงเป็นแนวทางการป้องกันอย่างหนึ่ง

ที่ผู้บริหารสามารถนำผลการศึกษาไปวางแผนเพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงในอนาคตได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปิยะศักดิ์ อภิเชษฐ์รัตน์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทองให้เป็นเมืองน่าอยู่ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทองให้เป็นเมืองน่าอยู่ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทองให้เป็นเมืองน่าอยู่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทองให้เป็นเมืองน่าอยู่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับ ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านเศรษฐกิจ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาสู่การเป็นเมืองน่าอยู่พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาและเป็นสมาชิกกลุ่มที่ต่างกันมีส่วนร่วมในพัฒนาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีปัจจัยพื้นฐานทางกายภาพที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสู่การเป็นเมืองน่าอยู่

เครือวัลย์ เหลืองอ่อน (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมโครงการชุมชนน่าอยู่: กรณีศึกษาชุมชนทิวสนพัฒนา ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนชุมชนทิวสน จำนวน 440 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันนั้น จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการชุมชนน่าอยู่ กิจกรรมเมืองสะอาด กิจกรรมเมืองปลอดภัย กิจกรรมเมืองวัฒนธรรม กิจกรรมเมืองการบริหารจัดการที่ดี กิจกรรมเมืองคุณภาพชีวิต กิจกรรมเมืองงามและร่มรื่น และกิจกรรมเมืองแห่งภูมิปัญญาที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทิวต์ ผ่องแผ้ว (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลเมืองแกลงให้เป็นเมืองน่าอยู่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลเมืองแกลงให้เป็นเมืองน่าอยู่ในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม กายภาพ เศรษฐกิจและการบริหารจัดการ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่ เทศบาลตำบลเมืองแกลง กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในเขต

เทศบาลตำบลเมืองแกลง จำนวน 377 คน ผลการศึกษาพบว่าระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่ในภาพรวมด้านต่าง ๆ นั้นอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมต่อโครงการเมืองน่าอยู่ด้านสังคมมากที่สุด รองลงมาคือด้านสิ่งแวดล้อม และในด้านเศรษฐกิจน้อยที่สุด ในส่วนของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลให้เป็นเมืองน่าอยู่นั้น ประชาชนที่มีรายได้ครอบครัวต่อเดือนมีความต้องการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพทางสังคม และเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ มีความต้องการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุภชัย ตรีเทศ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ให้เป็นเมืองน่าอยู่ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาระดับความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำนวน 17 ชุมชน รวมมีจำนวนคณะกรรมการชุมชนทั้งสิ้น 153 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลของการศึกษาความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วม 5 รูปแบบตามคุณลักษณะของเมืองน่าอยู่ พบว่า (1) ระดับความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ระดับความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3) ระดับความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (4) ระดับความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (5) ระดับความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยและข้อเสนอแนะที่พึงปฏิบัติเชิงนโยบายคือเทศบาลควรกำหนดแผนกลยุทธ์และวิธีการที่จะโน้มน้าวให้คณะกรรมการชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบกลยุทธ์และเชิงปฏิบัติควรเปิดโอกาสให้ความรู้แก่คณะกรรมการชุมชนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงสิทธิและประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

ณัฐภาพ ยมจินดา (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารการพัฒนาเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา วัตถุประสงค์ของการวิจัย (1) เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลใน 5 ด้านคือ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านกายภาพและด้านการบริหารและการจัดการ (2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารการพัฒนาที่มีผลต่อการพัฒนา

เมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบล และ (4) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เทศบาลตำบลที่ตั้งอยู่ใน 4 จังหวัด คือ จังหวัดสระแก้วบุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ จำนวน 32 แห่ง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และแบบง่าย ทำการศึกษาจากกลุ่มผู้บริหารเทศบาลซึ่งมีบทบาทการปฏิบัติงานการบริหารการพัฒนาเมืองนำอยู่บริเวณพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา จำนวนทั้งสิ้น 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบล พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยมีการพัฒนาอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารการพัฒนาเมืองนำอยู่ พบว่า ระดับการบริหารการพัฒนา ด้านการพัฒนาการบริหาร มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารการพัฒนาที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบล พบว่าปัจจัยสำคัญที่สามารถอธิบายการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลประกอบด้วย การพัฒนาสังคม การพัฒนาชนบท การพัฒนาเมือง การบริหาร โครงการพัฒนา และการพัฒนาเศรษฐกิจ ผลการวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบล พบว่าการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการบริหาร โครงการพัฒนา การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การพัฒนาเมือง และการพัฒนาชนบท

พชรพล ศรีดีสาร (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองพะเยาให้เป็นเมืองนำอยู่ วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองพะเยาให้เป็นเมืองนำอยู่ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองพะเยาให้เป็นเมืองนำอยู่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองพะเยาให้เป็นเมืองนำอยู่ทั้ง 5 ด้านตามคุณลักษณะของเมืองนำอยู่ โดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ด้านกายภาพ ด้านการบริหารจัดการและด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง เทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจร่วมกันและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนและเน้นความร่วมมือจากประชาชนในการพัฒนาเมืองพะเยาสู่การเป็นเมืองนำอยู่

ณรงค์ วรรณศิริ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบางคล้าให้เป็นเมืองนำอยู่ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบางคล้าให้เป็นเมืองนำอยู่และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบางคล้าให้เป็นเมืองนำอยู่ กลุ่มตัวอย่างคือประชากรในเขตเทศบาลตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 8,790 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร

ของทาโรยามาเน่ ได้จำนวน 383 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการทำวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบางคล้าให้เป็นเมืองน่าอยู่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติ รองลงมาคือด้านผลประโยชน์ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการตัดสินใจ ในส่วนของผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการเป็นพัฒนาไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่นั้น พบว่า อาชีพ สถานภาพทางสังคม ระยะเวลาในการอยู่อาศัยและการเป็นเจ้าของที่ดินหรือที่พักอาศัยที่ต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาและรายได้ของครอบครัวต่อเดือนต่างกัน จะมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ยุทธพงษ์ เข้าประมงค์ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางพระ และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลบางพระ ประชากรที่ใช้ คือ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางพระ ทั้ง 10 ชุมชน จำนวน 90 คน เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย (2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลบางพระ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ในภาพรวมมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า (2.1) คณะกรรมการชุมชนที่มี อายุ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกัน (2.2) คณะกรรมการชุมชนที่มี เพศ การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกัน

สันติศักดิ์ กองสุทธิใจ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาเมืองน่าอยู่โดยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม: เทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบการพัฒนาเมืองน่าอยู่ในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เพื่อเสริมสร้าง

ศักยภาพของคนในชุมชนโดยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การวิจัยใช้ทั้งการวิจัยแบบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed methodology) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่หัวหน้าครัวเรือนในชุมชนในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จำนวน 380 ครัวเรือน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยเน้นที่การวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยการสัมมนาปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับคณะทำงาน 26 ชุมชน การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาเมืองนำอยู่โดยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอนได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ ด้านการรับผลประโยชน์และด้านการประเมินผลในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ปัจจัย พบว่า ปัจจัยการพัฒนาเมืองนำอยู่โดยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเทศบาลเมืองลพบุรีประกอบด้วย 8 กลุ่ม ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมวางแผนและประชาสัมพันธ์มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนปัจจัยในการพัฒนาเมืองนำอยู่โดยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านบริหารจัดการในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง

ชูเชิด ปวนปินตา (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาสภาวะการดำเนินงานของเมืองนำอยู่เทศบาลตำบลแมริม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาวะการดำเนินงานของเมืองนำอยู่ด้านสุขภาพของเทศบาลตำบลแมริม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาล และผู้นำชุมชนของเทศบาลตำบลแมริม และการประชาคมผู้นำชุมชนพร้อมทั้ง ผู้แทนภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 71 คน รวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำ และการประชาสังคม ประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ นโยบายและแผนการดำเนินงานเมืองนำอยู่ด้านสุขภาพ ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านสุขภาพ การบังคับใช้กฎหมายด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม การดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย หรือผู้นำชุมชน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางด้านสุขภาพ วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อตีความให้ความหมาย เพื่ออธิบายลักษณะการดำเนินงาน โดยแยกตามประเด็นที่ศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เทศบาลตำบลแมริม ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเมืองนำอยู่เป็นอันดับแรก มีการกำหนดนโยบายเมืองนำอยู่ไว้ในวิสัยทัศน์ มีแผนงานโครงการเมืองนำอยู่ที่ชุมชนมีส่วนร่วม บุคลากรผู้รับผิดชอบรับทราบนโยบายดังกล่าว และให้ความสำคัญระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางด้านสุขภาพของเทศบาลตำบลแมริม พบว่า การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านสุขภาพยังขาดความต่อเนื่อง และช่องทางการในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมีน้อย นอกจากนี้ ยังพบว่าเทศบาลตำบลแมริมยังขาดความชัดเจนของตัวชี้วัดในเรื่องของเมืองนำอยู่ด้านอื่น ๆ เช่น การจัดการด้านสาธารณสุขปโภค พบว่าบางจุดที่ดื่อกแก้ไข เช่น น้ำประปา นาเลีย ขยะ ร้านอาหาร ตลาด เป็นต้นสรุปได้ว่าควรมีการบูรณาการนโยบาย

เมื่อนำอยู่กับทุกหน่วยงานของเทศบาลเพื่อให้โครงการเมื่อนำอยู่ ได้มีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมทุกด้าน และบรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สมหมาย สุขโชติ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการพัฒนาไปสู่เมื่อนำอยู่ กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตเทศบาลตำบลหนองไม้แดง ในการพัฒนาไปสู่เมื่อนำอยู่และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุข จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพทางสังคม การศึกษา อาชีพ สถานภาพทางสังคม และรายได้ โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขในเขตเทศบาลหนองไม้แดง การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตเทศบาลตำบลหนองไม้แดง ในการพัฒนาไปสู่เมื่อนำอยู่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม อันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมด้านสุขภาพ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมด้านบริการสาธารณสุข การมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมด้านเศรษฐกิจสังคม ผลโดยการเปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน อาชีพแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการพัฒนาไปสู่เมื่อนำอยู่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้าน เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ มีระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการพัฒนาไปสู่เมื่อนำอยู่ ไม่แตกต่างกัน

ประภัสร์ สิริสัมพันธ์นาวา (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจโครงการเมื่อนำอยู่ชุมชนนำอยู่ในเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป ความพึงพอใจ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน โครงการเมื่อนำอยู่ชุมชนนำอยู่ของเทศบาลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี รวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน การจัดเวทีเสวนาเพื่อระดมความคิดเห็นและแจกแบบสอบถามสมาชิกในชุมชน จำนวน 284 ราย ผลการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในโครงการเมื่อนำอยู่ชุมชนนำอยู่ พบว่ามีความพึงพอใจในการวางแผนการดำเนินงานและโครงการวัดกรรมชุมชน ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจแบ่งตามมิติพบว่า ประชาชนมีส่วนมากพอใจผลการดำเนินงานมิติที่ 2 คนมีสุข รองลงมาพอใจผลการดำเนินงานมิติที่ 4 ชุมชนแห่งการเรียนรู้และพัฒนางานมิติที่ 5 ชุมชนแห่งความโปร่งใส โดยรวมอยู่ งานมิติที่ 1 เมืองอยู่ดี และงานมิติที่ 3 สิ่งแวดล้อมยั่งยืนตามลำดับ ผลการศึกษาปัญหาภายในชุมชน พบว่า ถ้ากิจกรรมไม่มีในแผน อาจจะไม่มีงบประมาณในการทำกิจกรรมตามตัวชี้วัดในการประกวด จากการศึกษาข้อเสนอแนะพบว่า ชุมชนควรมีสถานที่จัดทำเป็นที่ทำการของชุมชนอย่างชัดเจน ประชาชนควรปฏิบัติตามกฎระเบียบ วินัย

ในชุมชนอย่างเคร่งครัด เพิ่มบทบาทของเทศบาลในการสนับสนุนกิจกรรมและงบประมาณในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน

เกษมวงศ์ พิศาลธนวงศ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเมืองนำอยู่: กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัย แนวทาง ทางการบริหารจัดการที่ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองนำอยู่ยิ่งขึ้น โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้บริหารของกรุงเทพมหานคร ฝ่ายข้าราชการการเมืองและฝ่ายข้าราชการประจำ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกและนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์แบบสาเหตุและผล ผลการวิจัยพบว่ามีมิติปัจจัยความเป็นเมืองนำอยู่ต่าง ๆ ที่มีความสำคัญที่ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองนำอยู่ยิ่งขึ้น 7 มิติปัจจัยคือ (1) มิติภาวะผู้นำของผู้บริหารกรุงเทพมหานครทุกระดับ (2) มิติการทำงานเป็นทีม ของบุคลากรกรุงเทพมหานครในระดับต่าง ๆ รวมทั้งความร่วมมือ ร่วมใจจากภาครัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (3) มิตินโยบายแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ที่รัดกุมและมีประสิทธิภาพ (4) มิติหลักธรรมาภิบาล โดยยึดถือในการบริหารจัดการ (5) มิติการจัดการความรู้ ใช้กระบวนการจัดการความรู้ช่วยในการบริหารจัดการองค์การ ส่งเสริมให้ประชากรสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต (6) มิติวัฒนธรรมขององค์การที่มีเอกภาพ (7) มิติเทคโนโลยีสารสนเทศนำมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรวมถึงสุขภาพของประชาชน ในส่วนข้อเสนอแนะจากการวิจัยมี 2 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นแรก ผู้บริหารของกรุงเทพมหานครต้องใช้ภาวะผู้นำในการกระจายอำนาจและการประสานงานระหว่างรัฐบาลและหน่วยงานของกรุงเทพมหานครเพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้เห็นเป็นรูปธรรม ต้องส่งเสริมการทำงานเป็นทีม โดยใช้ผลงานของทีมเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผล ส่งเสริมการจัดการความรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ รวมทั้งการเสริมสร้างทัศนคติการรักองค์การและธรรมาภิบาลเพื่อการทำงานที่โปร่งใสของกรุงเทพมหานครให้มากยิ่งขึ้น ประเด็นที่สอง กรุงเทพมหานครควรจัดตั้งศูนย์การพัฒนากรุงเทพมหานครเพื่อช่วยให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและพัฒนาสู่การเป็นเมืองนำอยู่มากยิ่งขึ้น

สรุปจากงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษามาแล้วนั้น พบว่าการที่จะพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองนำอยู่อย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องยึดหลักองค์ประกอบที่แต่เดิมนั้นมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม กายภาพและการบริหารจัดการ ซึ่งต่อมาปัจจุบันมีการปรับปรุงให้เป็น 4 องค์ประกอบคือ เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืนและเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ประกอบด้วย 34 ตัวชี้วัด ซึ่งจากข้อมูลทั้งหมดนั้น จะสามารถนำไปสู่การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองนำอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี



4034460719

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมต่อการดำเนินงานพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนและเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้การพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคม และเป้าหมายของความต้องการการพัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม ซึ่งเป็นประชากรในพื้นที่ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จำนวน 12 ชุมชน รวม 4,917 ครัวเรือน (เทศบาลเมืองพนัสนิคม, 2561)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในพื้นที่ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จำนวน 12 ชุมชน จำนวน 370 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการคำนวณโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1967) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 0.05 และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยคำนึงถึงความน่าจะเป็นจนกระทั่งได้จำนวนตัวอย่างครบ 370 คน

แสดงการคำนวณ

$$\begin{aligned}n &= N / 1 + N(e)^2 \\ &= 4,917 / (1 + (4,917) 0.0025) \\ &= 4,917 / (1 + 12.29) \\ &= 4,917 / 13.29 \\ &= 369.97 \\ &= 370 \text{ คน}\end{aligned}$$

โดย n = ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ N = จำนวนประชากร e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับ
ได้ กำหนดระดับความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 5% จะใช้ค่า 0.05



เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ คือ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคม และเป้าหมายของความต้องการการพัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน (ความต้องการที่จะให้เมืองพนักสนิมเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนในด้านใด)

ตอนที่ 2 เป็นชุดคำถามข้อมูลเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนักสนิม จังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิดของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561) ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านเมืองอยู่ดี การมีส่วนร่วมด้านคนมีสุข การมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนและการมีส่วนร่วมด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดีจำนวน 26 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มีส่วนร่วม/ ทำ	ให้ 1 คะแนน
ไม่มีส่วนร่วม/ ทำ	ให้ 0 คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนักสนิม จังหวัดชลบุรี จากนั้นนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการทำวิจัย เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ทำการวิจัยกำหนดนิยาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ซึ่งประยุกต์จากกรอบแนวคิดของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561) ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ (34 ตัวชี้วัด) โดยทำการคัดเลือกตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับบริบทและเป็นข้อคำถามที่ประชาชนสามารถที่จะตอบคำถามได้ รวมจำนวน 26 ข้อ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัยหรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหาโดยภาพรวม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
- นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

3.1 นายประยูร กิจจริยกุล รองปลัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม

3.2 ดร. กิจฐเขต ไกรवास อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 ดร. อุษณกร ทาวะรัมย์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิเคราะห์ดัชนีความเห็นสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index objective congruence)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความเห็นสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดค่าคะแนนสำหรับการพิจารณาความสอดคล้องดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามนั้นสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

-1 หมายถึง ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้อง

ซึ่งจากผลการคำนวณค่า IOC ในแต่ละข้อมีค่าเท่ากับ 1 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามทั้ง 26 ข้อ นั้น มีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกุฎีไฉ้ จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) เพื่อหาค่าคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยวิธีการหาค่า KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-richardson Method) ได้ค่าความความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามได้ เท่ากับ .934 ถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเพื่อการวิจัยต่อไป



4034460719

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึง เทศบาลเมืองพนัสนิคม เพื่อแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม
2. ติดต่อประสานงาน ส่งแบบสอบถามให้เทศบาลเมืองพนัสนิคม
3. ผู้วิจัยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจในการเข้าร่วมการวิจัยพร้อมแจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลทราบว่า ผลการตัดสินใจของผู้เข้าร่วมวิจัย จะไม่ส่งผลกระทบต่อใด ๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล เมื่อเข้าร่วมการวิจัยแล้ว มีสิทธิ์ยกเลิกการเข้าร่วมวิจัยเมื่อไหร่ก็ได้ และข้อมูลการวิจัยของผู้ตอบแบบสอบถามจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยไม่เปิดเผยข้อมูลและชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างในการแจกแบบสอบถาม โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จากประชากร 12 ชุมชน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)

ชุมชนที่	ประชากร (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
1	411	31
2	263	20
3	334	25
4	628	47
5	298	22
6	509	38
7	725	55
8	384	29
9	356	27
10	401	30
11	317	24
12	287	22
รวม	4,917	370

จากนั้นใช้การสุ่มแบบจับฉลาก จากทะเบียนบ้านตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของเทศบาลเมืองพนัสนิคม แยกตามชุมชน

5. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองให้กับกลุ่มตัวอย่างใน 12 ชุมชนย่อยในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองซึ่งได้กลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 370 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการตรวจสอบความถูกต้องและนำไปวิเคราะห์ประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน โดยใช้วิธีประมวลค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency)
2. ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. ทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffé

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยนี้กำหนดเกณฑ์การแปลผลโดยนำค่าคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลผลโดยใช้สูตรการหาค่าอันตรภาคชั้นแล้วนำมากำหนดช่วงคะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับที่ต้องการ}} \\ &= \frac{26-0}{3} \\ &= 8.66 \end{aligned}$$

ตารางที่ 4 การแปลผลคะแนนภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

ภาพรวมเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน (26 ข้อ)		อันตรภาคชั้น = 8.66
ช่วงคะแนน	การแปลความ	
0-8.66	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนในระดับน้อย	
8.67-17.32	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนในระดับปานกลาง	
17.33-26.00	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนในระดับมาก	

ตารางที่ 5 การแปลผลคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่
อย่างยั่งยืน ด้านเมืองอยู่ดี

ด้านเมืองอยู่ดี (7 ข้อ)		อันตรภาคชั้น = 2.33
ช่วงคะแนน	การแปลความ	
0-2 คะแนน	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย	
3-5 คะแนน	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง	
6-7 คะแนน	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก	

ตารางที่ 6 การแปลผลคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่
อย่างยั่งยืน ด้านคนมีสุข

ด้านคนมีสุข (9 ข้อ)		อันตรภาคชั้น = 3.00
ช่วงคะแนน	การแปลความ	
0.00-3.00	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย	
3.01-6.00	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง	
6.01-9.00	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก	

ตารางที่ 7 การแปลผลคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่
อย่างยั่งยืน ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (7 ข้อ)		อันตรภาคชั้น = 2.33
ช่วงคะแนน	การแปลความ	
0-2 คะแนน	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย	
3-5 คะแนน	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง	
6-7 คะแนน	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก	

ตารางที่ 8 การแปลผลคะแนนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน
ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี

ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี (3 ข้อ)		อันตรภาคชั้น = 2.33
ช่วงคะแนน	การแปลความ	
0.00-1.00 คะแนน	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย	
1.01-2.00 คะแนน	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง	
2.01-3.00 คะแนน	หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก	



4034460719

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมต่อการดำเนินงานพัฒนาเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืน และ (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้การพัฒนาให้เป็นเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและเป้าหมายของความต้องการพัฒนาความเป็นเมื่อนำอยู่โดยศึกษาจากตัวอย่างประชาชน จำนวน 370 ครัวเรือน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีสถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างรายคู่ ใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post hoc) โดยวิธี Scheffé ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี



4034460719

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	86	23.24
มัธยมศึกษา	91	24.60
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	72	19.46
ปริญญาตรี	109	29.46
สูงกว่าปริญญาตรี	12	3.24
อาชีพ		
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	132	35.68
พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง	136	36.76
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	51	13.78
เกษตรกร	36	9.73
อื่น ๆ (แพทย์, พยาบาล, ข้าราชการบำนาญ และนักศึกษา)	15	4.05
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	32	8.65
5,001-9,999 บาท	61	16.49
10,000-19,999 บาท	195	52.70
20,000 บาทขึ้นไป	82	22.16
สถานภาพทางสังคม		
เป็นคณะกรรมการชุมชน	52	14.05
เป็นคณะกรรมการโครงการต่างหรืออาสาสมัคร	50	13.51
เป็นสมาชิกของชมรมต่าง ๆ	81	21.89
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด ๆ	187	50.55
เป้าหมายของความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน		
เมืองอยู่ดี	66	17.84
เมืองคนมีสุข	82	22.16
เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	100	27.03
เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี	122	32.97
รวม	370	100.00



4034460719

BUU-IThesis 59930131 independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

จากตารางที่ 9 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 29.46 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา ประถมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 24.60, 23.24, 19.46 และ 3.24 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง ร้อยละ 36.76 รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ เกษตรกรและอื่น ๆ ร้อยละ 35.68, 13.78, 9.73 และ 4.05 ตามลำดับ มีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ในช่วง 10,000-19,999 บาท ร้อยละ 52.70 รองลงมาคือช่วง 20,000 บาทขึ้นไป 5,001-9,999 บาทและต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 22.16, 16.49 และ 8.65 ตามลำดับ สถานภาพทางสังคมส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใด ๆ ร้อยละ 50.55 รองลงมาคือ เป็นสมาชิกของชมรมต่าง ๆ เป็นคณะกรรมการชุมชนและเป็นคณะกรรมการโครงการต่างหรือ อาสาสมัคร ร้อยละ 21.89, 14.05 และ 13.51 ตามลำดับ มีเป้าหมายด้านความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดีมากที่สุด ร้อยละ 32.97 รองลงมาคือ เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เมืองคนมีสุขและเมืองอยู่ดี ร้อยละ 27.03, 22.16 และ 17.84 ตามลำดับ



4034460719

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมืองน่าอยู่ ด้านเมืองอยู่ดี

ด้านเมืองอยู่ดี	จำนวนและร้อยละของระดับ		อันดับ
	มีส่วนร่วม	ไม่มีส่วนร่วม	
1. การมีส่วนร่วมในการทำประชาคมฟังเมืองของเทศบาลในการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน	223 (60.27)	147 (39.73)	4
2. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาพื้นที่พาณิชยกรรมและแหล่งท่องเที่ยว	241 (65.14)	129 (34.86)	3
3. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมในเมืองให้มีความเหมาะสม	259 (70.00)	111 (30.00)	1
4. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส	254 (68.65)	116 (31.35)	2
5. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมสวัสดิการชุมชน เช่น โครงการออมวันละบาทและการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นต้น	222 (60.00)	148 (40.00)	5
6. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรม “เมืองรู้สู้ภัยพิบัติ” เช่น อุทกภัย อัคคีภัย เป็นต้น	221 (59.73)	149 (40.27)	6
7. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรม “ร่วมใจป้องกันอาชญากรรม” เช่น การติดตั้งและพัฒนาระบบ CCTV ในเขตเทศบาล เป็นต้น	190 (51.35)	180 (48.65)	7

จากตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ในด้านเมืองอยู่ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการมีส่วนร่วม พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมในเมืองให้มีความเหมาะสม เป็นอันดับ 1 มีส่วนร่วมจำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา

อาชีพให้กับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส มีส่วนร่วมจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 68.65 และลำดับสุดท้ายคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรม “ร่วมใจป้องกันอาชญากรรม” เช่น การติดตั้งและพัฒนาระบบ CCTV ในเขตเทศบาล เป็นต้น มีส่วนร่วมจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 51.35

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองอยู่ดี

ระดับการมีส่วนร่วม ด้านเมืองอยู่ดี	จำนวน (n = 370)	ร้อยละ
มีส่วนร่วมน้อย	86	23.24
มีส่วนร่วมปานกลาง	142	38.38
มีส่วนร่วมมาก	142	38.38
$\bar{X} = 4.35$	SD = 2.30	มีส่วนร่วมปานกลาง

จากตารางที่ 11 ภาพรวมด้านเมืองอยู่ดี ของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ในด้านเมืองอยู่ดี อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำนวนของประชาชนจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมปานกลางและมีส่วนร่วมมาก จำนวนเท่ากันคือ 142 คน คิดเป็นร้อยละ 38.38 และประชาชนมีส่วนร่วมน้อย มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 23.24

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมื่อนำอยู่ ด้านเมืองคนมีสุข

ด้านเมืองคนมีสุข	จำนวนและร้อยละของระดับ		อันดับ
	มีส่วนร่วม	ไม่มีส่วนร่วม	
1. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรม เสริมสร้างสุขภาพที่ดีของคนในเมือง เช่น กิจกรรมส่งเสริม สุขภาพด้วยการออกกำลังกายประจำชุมชน เป็นต้น	284 (76.76)	86 (23.24)	2
2. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมคุ้มครองสุขภาพ อนามัย เช่น การส่งเสริมการบริโภคอาหารปลอดภัย เป็นต้น	286 (77.30)	84 (22.70)	1
3. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาและสร้างโอกาส ให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เช่น การศึกษาในระบบและนอกระบบ เป็นต้น	268 (72.43)	102 (27.57)	5
4. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมจัด สวัสดิการชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสร้างอาชีพ เป็นต้น	226 (61.08)	144 (38.92)	9
5. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินการป้องกันและ แก้ไขปัญหาสุรา บุหรี่ ยาเสพติดและอบายมุข เช่น กิจกรรม รณรงค์ละเลิกอบายมุข กำหนดเขตพื้นที่ปลอดบุหรี่/ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น	258 (69.73)	112 (30.27)	7
6. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา เพื่อพัฒนาสาธารณประโยชน์ของชุมชน	267 (72.16)	103 (27.84)	6
7. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินการส่งเสริม กิจกรรมทางสังคม เช่น ลานกีฬาด้านยาเสพติด ถนนจักรยาน เป็นต้น	274 (74.05)	96 (25.95)	4
8. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในดำเนินกิจกรรมเพื่อสิทธิ ของเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสให้มี ความเสมอภาค เช่น เบี้ยผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น	252 (68.11)	118 (31.89)	8
9. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ประเพณี บุญกลางบ้าน เป็นต้น	280 (75.68)	90 (24.32)	3

จากตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ในด้านเมืองคนมีสุข เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมคุ้มครองสุขภาพอนามัย เช่น การส่งเสริมการบริโภคอาหารปลอดภัย เป็นต้น เป็นอันดับ 1 มีส่วนร่วมจำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 77.30 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของคนในเมือง เช่น กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพด้วยการออกกำลังกายประจำชุมชน เป็นต้น มีส่วนร่วมจำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 76.76 และลำดับสุดท้ายคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมจัดสวัสดิการชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสร้างอาชีพ เป็นต้น มีส่วนร่วมจำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 61.08

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ ภาพรวมด้านเมืองคนมีสุข

ระดับการมีส่วนร่วม ด้านเมืองคนมีสุข	จำนวน (n = 370)	ร้อยละ
มีส่วนร่วมน้อย	43	11.62
มีส่วนร่วมปานกลาง	93	25.14
มีส่วนร่วมมาก	234	63.24
$\bar{X} = 6.47$	$SD = 2.77$	มีส่วนร่วมมาก

จากตารางที่ 13 ภาพรวมด้านเมืองคนมีสุข ของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ในด้านเมืองคนมีสุข อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา จำนวนประชาชนจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมมาก มีจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 63.24 ประชาชนมีส่วนร่วมปานกลางรองลงมา มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยเป็นอันดับสุดท้าย มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.62

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมืองน่าอยู่ ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	จำนวนและร้อยละของระดับ		อันดับ
	มีส่วนร่วม	ไม่มีส่วนร่วม	
1. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลการดูแลสุขภาพและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดี เช่น การอนุรักษ์และส่งเสริมการใช้พืชสมุนไพร เป็นต้น	261 (70.54)	109 (29.46)	5
2. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เช่น โครงการคัดแยกขยะต้นทาง โครงการขยะบุญ เป็นต้น	273 (73.78)	97 (26.22)	4
3. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดการน้ำเสีย เช่น การรณรงค์การติดตั้งบ่อดักไขมันในครัวเรือน เป็นต้น	222 (60.00)	148 (40.00)	7
4. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เช่น การอนุรักษ์ต้นไม้ การขึ้นทะเบียนต้นไม้ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นต้น	254 (68.65)	116 (31.35)	6
5. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น	314 (84.86)	56 (15.14)	1
6. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น รณรงค์การประหยัดพลังงาน เป็นต้น	308 (83.24)	62 (16.76)	2
7. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการใช้การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น รณรงค์ใช้น้ำอย่างประหยัด เป็นต้น	307 (82.97)	63 (17.03)	3

จากตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ในด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เป็นอันดับ 1 มีส่วนร่วมจำนวน 314

คน คิดเป็นร้อยละ 84.86 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น รมรงค์การประหยัดพลังงาน เป็นต้น มีส่วนร่วมจำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 83.24 และลำดับสุดท้ายคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดการน้ำเสีย เช่น การรณรงค์การติดตั้งบ่อดักไขมันในครัวเรือน เป็นต้น มีส่วนร่วมจำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00

ตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ภาพรวมด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ระดับการมีส่วนร่วม ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	จำนวน (n = 370)	ร้อยละ
มีส่วนร่วมน้อย	26	7.03
มีส่วนร่วมปานกลาง	135	36.49
มีส่วนร่วมมาก	209	56.49
$\bar{X} = 5.24$	SD = 2.01	มีส่วนร่วมมาก

จากตารางที่ 15 ภาพรวมด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ในด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำนวนประชาชน จำแนกตามระดับการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมมาก มีจำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 56.49 ประชาชนมีส่วนร่วมปานกลางรองลงมา มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 36.49 ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยเป็นอันดับสุดท้าย มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.03

ตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมืองน่าอยู่ ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี

ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี	จำนวนและร้อยละของระดับ		อันดับ
	มีส่วนร่วม	ไม่มีส่วนร่วม	
1. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนชุมชนเพื่อพัฒนาเทศบาล เป็นต้น	202 (54.59)	168 (45.41)	3
2. การมีส่วนร่วมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแจ้งข้อมูลปัญหาความต้องการต่าง ๆ ต่อเทศบาล เช่น การรับเรื่องร้องเรียนข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันไลน์ เป็นต้น	224 (60.54)	146 (39.46)	2
3. การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล เช่น วารสารประชาสัมพันธ์ รายงานกิจกรรมประจำปี เสียงตามสาย เป็นต้น	260 (70.27)	110 (29.73)	1

จากตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละ และอันดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ในด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล เช่น วารสารประชาสัมพันธ์ รายงานกิจกรรมประจำปี เสียงตามสาย เป็นต้น เป็นอันดับ 1 มีส่วนร่วมจำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 70.27 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแจ้งข้อมูลปัญหาความต้องการต่าง ๆ ต่อเทศบาล เช่น การรับเรื่องร้องเรียนข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันไลน์ เป็นต้น มีส่วนร่วมจำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 60.54 และลำดับสุดท้ายคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนชุมชนเพื่อพัฒนาเทศบาล เป็นต้น มีส่วนร่วมจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 54.59

ตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ภาพรวมด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี

ระดับการมีส่วนร่วม ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนร่วมน้อย	133	35.95
มีส่วนร่วมปานกลาง	77	20.81
มีส่วนร่วมมาก	160	43.24
$\bar{X} = 1.85$	SD = 1.19	มีส่วนร่วมปานกลาง

จากตารางที่ 17 ภาพรวมด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ในด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำนวนประชาชน จำแนกตามระดับการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมมาก มีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 43.24 ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยรองลงมา มีจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 35.95 ประชาชนมีส่วนร่วมปานกลางเป็นอันดับสุดท้าย มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 20.81

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่	\bar{X}	SD	แปลความ
1. เมืองอยู่ดี	4.35	2.30	มีส่วนร่วมปานกลาง
2. เมืองคนมีสุข	6.47	2.77	มีส่วนร่วมมาก
3. เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	5.24	2.01	มีส่วนร่วมมาก
4. เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี	1.85	1.19	มีส่วนร่วมปานกลาง
ภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่	17.08	6.40	มีส่วนร่วมปานกลาง

จากตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ อยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 17.08 (SD = 6.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองมีสุข อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 6.47 (SD = 2.77) ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 5.24 (SD = 2.01) ด้านเมืองอยู่ดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 4.35 (SD = 2.30) และด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 1.85 (SD = 1.19)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	SD
ประถมศึกษา	14.72	6.62
มัธยมศึกษา	18.18	6.49
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	19.20	4.56
ปริญญาตรี	16.67	6.28
สูงกว่าปริญญาตรี	16.66	9.18

จากตารางที่ 19 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มากกว่าประชาชนในระดับการศึกษาอื่น ๆ

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	935.80	233.95	6.01	.00
ภายในกลุ่ม	365	14193.43	38.88		
รวม	369	15129.23			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ด้วยวิธีของ Scheffé ต่อ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปวช./ ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ประถมศึกษา	14.72		-3.46*	-4.48*	-1.95	-1.94
มัธยมศึกษา	18.18			-1.02	1.50	1.52
ปวช./ ปวส.	19.20				2.52	2.54
ปริญญาตรี	16.67					0.01
สูงกว่า ปริญญาตรี	16.66					

* $p \leq .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffé พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ แตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษา โดยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา

ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ แตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษา ปวช./ ปวส. โดยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษา ปวช./ ปวส.

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	SD
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	17.41	6.47
พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง	16.82	6.32
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	17.70	5.70
เกษตรกร	18.00	6.44
อื่น ๆ	12.26	7.27

จากตารางที่ 22 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ เกษตรกร มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มากกว่าประชาชนที่อาชีพอื่น ๆ

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	421.86	105.46	2.61	.03
ภายในกลุ่ม	365	14707.37	40.29		
รวม	369	15129.232			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ อย่างยั่งยืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ด้วยวิธีของ Scheffé ต่อ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	พนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	อื่น ๆ
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	17.41		.59	-.28	-.58	5.15*
พนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง	16.82			-.88	-1.17	4.55*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	17.70				-.29	5.43*
เกษตรกร	18.00					5.73*

ตารางที่ 24 (ต่อ)

อาชีพ	\bar{X}	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงาน บริษัทเอกชน/ รับจ้าง	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	อื่น ๆ
อื่น ๆ (แพทย์, พยาบาล, ข้าราชการบำนาญ และนักศึกษา)	12.26					

* $p \leq .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffé พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน้อยกว่าแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ

ประชาชนที่มีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน้อยกว่าแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ

ประชาชนที่มีอาชีพ รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน้อยกว่าแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ

ประชาชนที่มีอาชีพ เกษตรกร มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน้อยกว่าแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ เกษตรกร มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ของครอบครัว
ต่อเดือน

รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	\bar{X}	SD
ต่ำกว่า 5,000 บาท	12.28	7.99
5,001-9,999 บาท	16.14	6.76
10,000-19,999 บาท	17.98	5.36
20,000 บาทขึ้นไป	17.51	6.89

จากตารางที่ 25 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ช่วง 10,000-19,999 บาท มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนในช่วงอื่นๆ

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนก
ตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	966.62	322.20	8.32	.00
ภายในกลุ่ม	366	14162.60	38.69		
รวม	369	15129.23			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ
การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนที่
ต่างกันมีส่วนร่วมในต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ด้วยวิธีของ Scheffé ต่อ ได้ผลการ
วิเคราะห์ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

รายได้ของครอบครัวต่อเดือน (บาท)	\bar{X}	ต่ำกว่า 5,000	5,001-9,999	10,000-19,999	20,000 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000	12.28		-3.86*	-5.70*	-5.23*
5,001-9,999	16.14			-1.84	-1.36
10,000-19,999	17.98				.47
20,000 ขึ้นไป	17.51				

* $p \leq .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffé พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วงต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ แตกต่างไปจากประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วง 5,001-9,999 บาท โดยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วงต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วง 5,001-9,999 บาท

ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วงต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ แตกต่างไปจากประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วง 10,000-19,999 บาท โดยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วงต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วง 10,000-19,999 บาท

ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วงต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ แตกต่างไปจากประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วง 20,000 บาท ขึ้นไป โดยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วงต่ำกว่า 5,000 บาท มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนช่วง 20,000 บาท ขึ้นไป

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพทางสังคม

สถานภาพทางสังคม	\bar{X}	SD
เป็นคณะกรรมการชุมชน	20.32	3.55
เป็นคณะกรรมการโครงการ ต่าง ๆ หรืออาสาสมัคร	19.32	4.10
เป็นสมาชิกของชมรมต่าง ๆ	19.92	4.03
ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด ๆ	14.35	7.15

จากตารางที่ 28 พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคม เป็นคณะกรรมการชุมชน
มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มากกว่าประชาชน
ที่มีสถานภาพทางสังคมแบบอื่น ๆ

ตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนก
ตามสถานภาพทางสังคม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	2840.36	946.78	28.19	.00
ภายในกลุ่ม	366	12288.87	33.57		
รวม	369	15129.23			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ
การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
จำแนกตามสถานภาพทางสังคม พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันมีส่วนร่วมต่อ
การดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ด้วยวิธีของ Scheffé ต่อ ได้ผล
การวิเคราะห์ดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพทางสังคม

สถานภาพทางสังคม	\bar{X}	คณะกรรมการชุมชน	คณะกรรมการโครงการหรืออาสาสมัคร	สมาชิกของชมรมต่าง ๆ	ไม่ได้เป็นสมาชิก
คณะกรรมการชุมชน	20.32		1.00	.40	5.96*
คณะกรรมการโครงการหรืออาสาสมัคร	19.32			-.60	4.96*
สมาชิกของชมรมต่าง ๆ	19.92				5.56*
ไม่ได้เป็นสมาชิก	14.35				

* $p \leq .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffé พบว่า ประชาชนที่เป็นคณะกรรมการชุมชน มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่แตกต่างไปจากประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใด ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่เป็นคณะกรรมการชุมชน มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่มากกว่าประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใด ๆ

ประชาชนที่เป็นคณะกรรมการโครงการหรืออาสาสมัคร มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่แตกต่างไปจากประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใด ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่เป็นคณะกรรมการโครงการหรืออาสาสมัคร มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่มากกว่าประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใด ๆ

ประชาชนที่เป็นสมาชิกของชมรมต่าง ๆ มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่แตกต่างไปจากประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใด ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่เป็นสมาชิกของชมรมต่าง ๆ มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่มากกว่าประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใด ๆ



4034460719

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงาน
เมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเป้าหมายความต้องการ
เป็นเมืองน่าอยู่

เป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่	\bar{X}	SD
เมืองอยู่ดี	16.46	6.03
เมืองคนมีความสุข	16.29	5.61
เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	19.36	4.97
เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี	16.09	7.63

จากตารางที่ 31 พบว่า ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมือง
สิ่งแวดล้อมยั่งยืน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
มากกว่าประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านอื่น ๆ

ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนก
ตามเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	714.76	238.25	6.05	.00
ภายในกลุ่ม	366	14414.46	39.38		
รวม	369	15129.23			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมี
ส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนก
ตามเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ พบว่า ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมือง
น่าอยู่ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ด้วยวิธีของ Scheffé ต่อ ได้ผลการ
วิเคราะห์ดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc) ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่

เป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่	\bar{X}	เมืองอยู่ดี	เมืองคนมีสุข	เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี
เมืองอยู่ดี	16.46		.17	-2.89*	.37
เมืองคนมีสุข	16.29			-3.06*	.20
เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	19.36				3.26*
เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี	16.09				

* $p \leq .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ Scheffé พบว่า ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองเมืองอยู่ดี มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ แตกต่างไปจากประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน โดยพบว่า ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองอยู่ดี มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่น้อยกว่าประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองคนมีสุข มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ แตกต่างไปจากประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน โดยพบว่า ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองคนมีสุข มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่น้อยกว่าประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ แตกต่างไปจากประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี โดยพบว่า ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน มีการเข้าร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่มากกว่าประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี

ตารางที่ 34 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอาชีพที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
5. ประชาชนที่มีความต้องการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในด้านเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ที่แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมต่อการดำเนินงานพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน และ (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้การพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและเป้าหมายของความต้องการพัฒนาความเป็นเมืองน่าอยู่

สมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันตามระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและเป้าหมายของความต้องการพัฒนาความเป็นเมืองน่าอยู่

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในพื้นที่ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จำนวน 12 ชุมชน จำนวน 370 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการคำนวณโดยใช้สูตรของยามานะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ตามข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 2 ระดับ จำนวน 26 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA



4034460719

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษา “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” ซึ่งประชาชนมีความเห็นแตกต่างกัน ดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพนัสนิคม ซึ่งมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนมากที่สุดอยู่ในช่วง 10,000-19,999 บาท สถานภาพทางสังคมส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด ๆ และมีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่โดยส่วนใหญ่ ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี

ระดับการมีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมด้านเมืองคนมีสุขและการมีส่วนร่วมด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนในระดับมาก การมีส่วนร่วมด้านเมืองอยู่ดีและการมีส่วนร่วมด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง

1. การมีส่วนร่วมด้านเมืองอยู่ดี พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเมืองอยู่ดี พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมในเมืองให้มีความเหมาะสมเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส และลำดับสุดท้ายคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรม “ร่วมใจป้องกันอาชญากรรม” เช่น การติดตั้งและพัฒนาระบบ CCTV ในเขตเทศบาล

2. การมีส่วนร่วมด้านเมืองคนมีสุข พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเมืองคนมีสุข พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมคุ้มครองสุขภาพอนามัย เช่น การส่งเสริมการบริโภคอาหารปลอดภัย เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของคนในเมือง เช่น กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพด้วยการออกกำลังกายประจำชุมชน เป็นต้น และลำดับสุดท้ายคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมจัดสวัสดิการชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสร้างอาชีพ เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อนุรักษ์การประหยัดพลังงาน เป็นต้น และลำดับสุดท้ายคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดการน้ำเสีย เช่น การรณรงค์การติดตั้งบ่อดักไขมันในครัวเรือน เป็นต้น

4. การมีส่วนร่วมด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล เช่น วารสารประชาสัมพันธ์ รายงานกิจกรรมประจำปี เสียงตามสาย เป็นต้น เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแจ้งข้อมูลปัญหาความต้องการต่าง ๆ ต่อเทศบาล เช่น การรับเรื่องร้องเรียนข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันไลน์ เป็นต้น และลำดับสุดท้ายคือด้านการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนชุมชนเพื่อพัฒนาเทศบาล เป็นต้น

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน สถานภาพทางสังคม และเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพนัสนิคม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมด้านเมืองคนมีสุขและการมีส่วนร่วมด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมด้านเมืองอยู่ดีและการมีส่วนร่วมด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะวิสัยทัศน์ และค่านิยมของผู้บริหาร ที่เล็งเห็นความสำคัญด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม จึงทำให้การกำหนดนโยบายของเทศบาลเมืองพนัสนิคม

มีกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมที่เด่นชัด อันเป็นช่องทางที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนจำนวนมาก ซึ่งส่งผลให้เทศบาลเมืองพนัสนิคมได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองคาร์บอนต่ำและเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมอาเซียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ประชาชนและเทศบาลเมืองพนัสนิคมได้มีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง โดยเทศบาลได้เน้นการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนให้เข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ในการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมของเมืองพนัสนิคม

1.1 ด้านเมืองอยู่ดี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านเมืองอยู่ดี อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมในเมืองให้มีความเหมาะสม เป็นอันดับหนึ่ง เพราะเทศบาลเมืองพนัสนิคมจะมีการทำประชาคมด้านการพัฒนาเส้นทางคมนาคมภายในเขตเทศบาลทุกปี เพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซม อยู่ตลอดเวลาและอำนวยความสะดวกในการคมนาคมให้กับประชาชนในพื้นที่เทศบาลเมืองพนัสนิคม และอันดับสุดท้าย การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรม “ร่วมใจป้องกันอาชญากรรม” เช่น การติดตั้งและพัฒนาระบบ CCTV ในเขตเทศบาล เป็นต้น เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงข้อมูลการติดตั้งกล้องวงจรปิด ภาพรวมเมืองอยู่ดีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าลักษณะกิจกรรม โครงการของเมืองอยู่ดีเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานและเศรษฐกิจ ทำให้ลักษณะของการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารงานภายในและกฎ ระเบียบ ด้านการจัดซื้อจัดจ้างเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน โดยทั่วไปประชาชนมักจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านนี้ ในขั้นตอนของการจัดทำประชาคมแผนพัฒนาเทศบาล หลังจากนั้นจะเป็นการดำเนินงานภายในของเทศบาลเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งเมืองพนัสนิคมเป็นเมืองขนาดกลาง ที่มีอัตราเติบโตมาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้เกิดความแออัดมากขึ้น ทำให้การพัฒนาเพื่อรองรับต่อประชาชนไม่ทันต่อความต้องการของประชาชน จากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบเมืองอยู่ดี ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลเมืองพนัสนิคมในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมในเมืองให้มีความเหมาะสมเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ 3 ขององค์ประกอบเมืองอยู่ดี ตามแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2561) ที่ระบุไว้ในขั้นตอนของกระบวนการที่ว่า ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบำรุงรักษาให้โครงสร้างพื้นฐานอยู่ในสภาพที่ดี ครอบคลุมพื้นที่และเอื้อต่อคนทุกกลุ่มตามบริบทเมือง ในทางกลับกันจากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรม “ร่วมใจป้องกันอาชญากรรม” เช่น การติดตั้งและพัฒนาระบบ CCTV ในเขตเทศบาล เป็นต้น เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ 6 ขององค์ประกอบเมืองอยู่ดี ตามแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(2561) ที่ระบุไว้ในขั้นตอนของกระบวนการที่ว่าประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การให้ความรู้เพื่อสร้างความปลอดภัยและลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดภัยต่าง ๆ การใช้มาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันภัย เช่น ระบบเตือนภัย และการเฝ้าระวังอย่างมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เป็นต้น

1.2 ด้านเมืองคนมีสุข พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านเมืองคนมีสุข อยู่ในระดับมาก ซึ่งการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมคุ้มครองสุขภาพอนามัย เช่น การส่งเสริมการบริโภคอาหารปลอดภัย เป็นต้น เป็นอันดับหนึ่ง เพราะกองสาธารณสุขของเทศบาลเมืองพนัสนิคม มีการออกตรวจและรณรงค์อาหารสะอาด ปลอดภัย ถูกหลักอนามัยอย่างต่อเนื่อง และอันดับสุดท้ายการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมจัดสวัสดิการชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสร้างอาชีพ เป็นต้น เพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนและไม่มีได้มีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมสวัสดิการต่าง ๆ โดยภาพรวมด้านเมืองคนมีสุขอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะนโยบายของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับเรื่องของการให้บริการทางด้านสาธารณสุข อีกทั้งผู้บริหารยังเล็งเห็นถึงความสำคัญของสินค้าอุปโภคบริโภคที่จะต้องมีความปลอดภัยต่อประชาชน เนื่องจากพนัสนิคมเป็นแหล่งซื้อขายอาหารของพื้นที่ใกล้เคียง และสอดคล้องกับนโยบายอาหารปลอดภัยของจังหวัดชลบุรี ทำให้เทศบาลเมืองพนัสนิคมมีกิจกรรมทางด้านสาธารณสุขจำนวนมาก อาทิเช่น กิจกรรมรณรงค์อาหารสะอาด ปลอดภัย ถูกหลักอนามัย กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายประจำของชุมชน เป็นต้น เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสุข ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมคุ้มครองสุขภาพอนามัย เช่น การส่งเสริมการบริโภคอาหารปลอดภัย เป็นต้น เป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ 9 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสุข ตามแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2561) ที่ระบุไว้ในขั้นตอนของกระบวนการที่ว่าประชาชนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องการคุ้มครองสุขภาพอนามัย ประเมิน ตรวจสอบ ควบคุมและป้องกันปัจจัยที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย เช่น การส่งเสริมให้ตลาดสถานที่จำหน่ายอาหารสะอาดอาหาร ร้านอาหาร แผงลอย สถานประกอบการผ่านเกณฑ์มาตรฐานหรือการจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น

ในส่วนของด้านสวัสดิการสังคม เมื่อพิจารณาสภาพเศรษฐกิจของเทศบาลเมืองพนัสนิคม พบว่า เป็นพื้นที่ที่มีเศรษฐกิจดี ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวสูง เป็นทำเลย่านการค้าและการอยู่อาศัย ซึ่งกิจกรรมโครงการด้านสวัสดิการสังคมที่ลงไป อาทิเช่น โครงการออมวันละบาท กองทุนหมู่บ้านหรือกลุ่มสร้างอาชีพนั้น ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจไม่มากนัก ประชาชนจึง

ไม่เกิดแรงจูงใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วม จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมจัดสวัสดิการชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสร้างอาชีพ เป็นต้น เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ 11 ขององค์ประกอบเมืองคนมีสุข ตามแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2561) ที่ระบุไว้ในขั้นตอนของกระบวนการที่ว่าประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสำหรับประชาชน กลุ่มเด็กเยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส เช่น ทุนการศึกษาสำหรับเด็กยากจนการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ กองทุนสวัสดิการชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ เป็นต้น

1.3 ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน อยู่ในระดับมาก ซึ่งการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เป็นอันดับหนึ่ง เพราะเทศบาลเมืองพนัสนิคมได้มีนโยบายลดขยะ ซึ่งเป็นนโยบายที่รณรงค์ใช้โฟม ถุงพลาสติก ให้ประชาชนใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และอันดับสุดท้าย การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดการน้ำเสีย เช่น การรณรงค์การติดตั้งบ่อดักไขมันในครัวเรือน เป็นต้น เพราะครัวเรือนส่วนใหญ่ของเมืองพนัสนิคมมีการติดตั้งบ่อดักไขมันไว้ก่อนแล้ว โดยภาพรวมเมืองคนมีสุขอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เทศบาลเมืองพนัสนิคมมีนโยบายและมาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน ซึ่งมีกลไกการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เข้มแข็ง อาทิ การประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง การบังคับมาตรการทางกฎหมายและกลไกทางเศรษฐศาสตร์อย่างเข้มแข็ง เช่น การกำหนดเงื่อนไขในสัญญาการเช่าแผงค้าในตลาดสดของเทศบาล ที่บังคับให้ผู้ค้าห้ามใช้โฟมและถุงพลาสติก เป็นต้นจึงทำให้เทศบาลเมืองพนัสนิคมได้รับการยอมรับในฐานะเมืองคาร์บอนต่ำและเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมอาเซียน จากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ 22 ขององค์ประกอบเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตามแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนของ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2561) ที่ระบุไว้ในขั้นตอนของกระบวนการที่ว่าประชาชนต้องมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมด้านการส่งเสริมการผลิต การบริโภค หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ในทางกลับกันจากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดการน้ำเสีย เช่น การรณรงค์การติดตั้งบ่อดักไขมันในครัวเรือน เป็นต้น เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ 19 ขององค์ประกอบเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตามแนวคิดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนของ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2561)

ที่ระบุไว้ในขั้นตอนของกระบวนการที่ว่าประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเสีย เช่น ส่งเสริมการลดปริมาณการใช้น้ำในภาคส่วนต่าง ๆ หรือส่งเสริมการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน หรือส่งเสริมการติดตั้งถังดักไขมัน เป็นต้น

1.4 ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล เช่น วารสารประชาสัมพันธ์ รายงานกิจกรรมประจำปี เสียงตามสาย เป็นต้น เป็นอันดับหนึ่ง เพราะเทศบาลเมืองพนัสนิคม มีการออกเสียงตามสายเพื่อประชาสัมพันธ์ทุกเช้า-เย็น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลที่รวดเร็ว รวมทั้งมีการติดตั้งบอร์ดกระจายข่าวสารตามชุมชนที่มีการประกาศข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และอันดับสุดท้าย การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนชุมชนเพื่อพัฒนาเทศบาล เป็นต้น เพราะการกำหนดวิสัยทัศน์เป็นการกำหนดโดยผู้บริหารของเทศบาลร่วมกับคณะกรรมการชุมชนบางส่วน โดยภาพรวมเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้เป็นเพราะในกิจกรรมด้านนี้ โดยส่วนใหญ่ของการบริการจัดการเทศบาลนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารของเทศบาล ซึ่งด้วยกฎระเบียบในการบริหารราชการท้องถิ่นในปัจจุบันเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการภายในและการจัดการความรู้ของเทศบาลได้ไม่มากนัก จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในด้านนี้อยู่ในอันดับสุดท้าย ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในเรื่องของการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ และสามารถเสนอแนะและแจ้งข้อมูลปัญหาต่อเทศบาลได้ผ่านทั้งเว็บไซต์และแอปพลิเคชันไลน์ จากการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล เช่น วารสารประชาสัมพันธ์ รายงานกิจกรรมประจำปี เสียงตามสาย เป็นต้น เป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ม.ป.ป. อ้างถึงใน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561) ด้านที่ 5 ธรรมนูญการปกครองส่วนท้องถิ่น 2 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วม ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารและจัดให้มีช่องทางประจำสำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในทางกลับกันจากผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนชุมชนเพื่อพัฒนาเทศบาล เป็นต้น เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ม.ป.ป. อ้างถึงใน

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2561) ด้านที่ 1 หมวด 1 การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่กำหนดให้เทศบาลต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ปีและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว ต่อเดือน สถานภาพทางสังคมและเป้าหมายความต้องการเป็นเมื่อนำอยู่ มีดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืน แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการมีส่วนร่วมน้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่า ทั้งนี้กลุ่มที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีงานประจำ จึงอาจจะไม่มีเวลาและโอกาสที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาเป็นเมื่อนำอยู่ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม ส่งผลให้การดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืนที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะศักดิ์ อภิเชษฐ์รัตน์ (2550) ที่ทำการศึกษารื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทองให้เป็นเมื่อนำอยู่ มีผลการศึกษาว่า ประชาชนที่มีการศึกษาและเป็นสมาชิกกลุ่มที่ต่างกันมีส่วนร่วมในพัฒนาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันจะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ที่แตกต่างกัน เพราะประชาชนที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะมีภาระงานประจำ ซึ่งอาจจะอยู่นอกพื้นที่การจัดกิจกรรมของเทศบาล ทำให้มีโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับการพัฒนาเมื่อนำอยู่ที่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอาชีพต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเมื่อนำอยู่อย่างยั่งยืน แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มที่มีอาชีพอื่น ๆ (แพทย์ พยาบาล ข้าราชการบำนาญ และ นักศึกษา) มีลักษณะการทำงานที่แตกต่างจากงานประเภทอื่น เช่น แพทย์ พยาบาล ที่จะต้องมีการเข้าเวร หรือ นักศึกษา ที่จะต้องเข้าเรียน เป็นต้น ทำให้อาจจะไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงเวลาที่เทศบาลจัดขึ้นได้ ส่งผลให้มีระดับการมีส่วนร่วมที่ต่ำกว่ากลุ่มอาชีพอื่น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมหมาย สุขโชติ (2555) ที่ทำการศึกษารื่อง การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการพัฒนาไปสู่เมื่อนำอยู่ กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีผลการศึกษาว่า อาสาสมัครสาธารณสุขที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการพัฒนาไปสู่เมื่อนำอยู่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน จะมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ที่แตกต่างกัน เพราะแต่ละอาชีพมีลักษณะของงานที่

แตกต่างกัน ทำให้การจัดสรรเวลาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในงานกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ
ค่อนข้างยาก ส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมของแต่ละอาชีพแตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามรายได้ครอบครัวต่อเดือนต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้น้อย
มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่ต้องใช้เวลาในการหาเลี้ยงชีพ จึงมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมต่อ
การดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนน้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ปานกลางหรือมาก
ส่งผลต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนที่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของณรงค์
วรรณศิริ (2554) ที่ทำการศึกษารื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบล
บางคล้าให้เป็นเมืองน่าอยู่ มีผลการศึกษาว่า ประชาชนที่มีระดับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน
ต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อพิจารณา
แล้วพบว่าประชาชนที่มีรายได้ครอบครัวต่อเดือนที่ต่างกันจะมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานเมือง
น่าอยู่ที่แตกต่างกัน เพราะบริบททางเศรษฐกิจของเมืองพินันนิคมกับตำบลบางคล้า มีความแตกต่าง
กัน เนื่องด้วยพื้นที่เมืองพินันนิคม เป็นเมืองเศรษฐกิจ ส่วนตำบลบางคล้า เป็นเมืองเกษตร ที่มีความ
เป็นสังคมชนบทมากกว่า ทำให้ช่องว่างระหว่างรายได้มีน้อย ในทางกลับกันเมืองพินันนิคมมีช่องว่าง
ระหว่างรายได้ค่อนข้างสูง ซึ่งส่งผลให้การเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางสังคม การพัฒนา
เมืองน่าอยู่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามสถานภาพทางสังคมต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ
กลุ่มใด ๆ จะมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนน้อยกว่าประชาชนที่เป็น
คณะกรรมการชุมชน คณะกรรมการโครงการต่าง ๆ และสมาชิกชมรมต่าง ๆ เนื่องจากอาจจะไม่ได้
รับข่าวสารหรือข้อมูลต่าง ๆ อีกทั้งลักษณะของผู้ที่เข้ามาเป็นส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกกลุ่มทาง
สังคม แสดงให้เห็นถึงการเป็นจิตอาสาที่จะเข้ามาทำงานร่วมกับเทศบาล จึงส่งผลให้ระดับการมี
ส่วนร่วมสูงกว่าประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด ๆ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมหมาย
สุขโชติ (2555) ที่ทำการศึกษารื่อง การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการพัฒนาไปสู่
เมืองน่าอยู่ กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีผลการศึกษา
ว่า สถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการพัฒนา
ไปสู่เมืองน่าอยู่แตกต่างกัน อย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า
ประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันจะมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ที่แตกต่างกัน
เพราะประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคม เป็นคณะกรรมการชุมชน คณะกรรมการ โครงการ หรือ

สมาชิกชมรมต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความเป็นจิตอาสาที่จะเข้ามาร่วมพัฒนาความเป็นเมืองน่าอยู่ที่แตกต่างจากประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมใด ๆ

2.5 จำแนกตามเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนมีความต้องการที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนมากกว่าด้านอื่น ๆ เป็นผลมาจากที่ตั้งของเมืองพนัสนิคมอยู่ใกล้เขตนิคมอุตสาหกรรม ส่งผลให้ประชาชนมีข้อกังวลเรื่องสิ่งแวดล้อมสูง จึงมีส่วนให้ประชาชนต้องการให้เทศบาลดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง ทำให้การมีส่วนร่วมด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนสูงกว่าด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ทิวดี ผ่องแผ้ว (2551) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลเมืองแกลงให้เป็นเมืองน่าอยู่ มีผลการศึกษาว่า ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ มีความต้องการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน อย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ประชาชนที่มีเป้าหมายความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่ที่ต่างกันจะมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ที่แตกต่างกันเพราะบริบทของแต่ละพื้นที่ต่างกัน สภาพของสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม ก็ต่างกัน จึงส่งผลให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่ มีเป้าหมายความต้องการการพัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่ที่แตกต่างกันไปและเข้ามามีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาพบว่า ภาพรวมของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมด้านเมืองอยู่ดี อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นผลมาจากกฎระเบียบทางราชการที่ว่าด้วยการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานเป็นหน้าที่ของทางราชการ ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการได้ ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการปรับปรุง พัฒนากฎระเบียบในด้านการบริหาร โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

2. จากการศึกษาพบว่า ภาพรวมของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นผลมาจากการบริหารงานภายในของเทศบาล ซึ่งไม่ได้เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลมากนัก ดังนั้น

ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการปรับปรุง แก้ไข กฎระเบียบให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับการบริหารงานของเทศบาลมากขึ้น นอกเหนือจากการทำประชาคม

3. จากการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนกับเทศบาลในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนชุมชนเพื่อพัฒนาเทศบาล เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายของด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์เป็นหน้าที่ของผู้บริหารเทศบาล ดังนั้น เทศบาลควรแก้ไขปรับปรุง กฎระเบียบ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการให้บริการต่าง ๆ ให้มีความทันสมัย เช่น การประชาคมผ่านโพลออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนที่ไม่มีเวลาหรือไม่สะดวกเข้าร่วมกิจกรรมสามารถเข้าร่วมกิจกรรมหรือแสดงความคิดเห็นผ่านทางออนไลน์ได้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากการศึกษา การมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรม “ร่วมใจป้องกันอาชญากรรม” เช่น การติดตั้งและพัฒนาระบบ CCTV ในเขตเทศบาล เป็นต้น พบว่า กิจกรรมนี้เป็นการบริหารจัดการภายในของเทศบาล ซึ่งไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้นำโครงการ/ กิจกรรม ควรให้คณะกรรมการชุมชนหรือประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยการจัดทำประชาคมหรือเวทีสาธารณะการพัฒนาเมืองนำอยู่อย่างยั่งยืนให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานอย่างแท้จริง

2. จากการศึกษาพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมจัดสวัสดิการชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสร้างอาชีพ ค่อนข้างน้อย เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจของเมืองพนัสนิคม เป็นเมืองที่มีสภาพเศรษฐกิจดีอยู่แล้ว และอาจเป็นเพราะการจัดสวัสดิการที่ไม่ตรงตามกลุ่มของประชาชนที่มีความต้องการ ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้เทศบาลศึกษาบริบทและความต้องการของสวัสดิการของประชาชน เพื่อให้ได้กิจกรรมหรือโครงการที่ตอบสนองต่อประชาชนอย่างแท้จริง

3. จากการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนกับเทศบาลในการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนชุมชนเพื่อพัฒนาเทศบาล เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายของด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์เป็นหน้าที่ของผู้บริหารเทศบาล ดังนั้น เทศบาลควรแก้ไขปรับปรุง ช่องทางการติดต่อสื่อสาร การรับฟังข้อเสนอแนะ การแสดงความคิดเห็นจากประชาชน ให้มีความทันสมัย เช่น การไลฟ์สดการประชุมกำหนดแผนพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคม เพื่อให้ประชาชนที่ไม่มีเวลาหรือไม่สะดวกเข้าร่วมกิจกรรม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมหรือแสดงความคิดเห็นผ่านทางออนไลน์ได้ เป็นต้น

4. จากการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนกับเทศบาลในการส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น พบว่าเทศบาลเมืองพนัสนิคมประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแล้วในระดับหนึ่ง คือ การงดใช้โฟม ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเทศบาลเมืองพนัสนิคมควรยกระดับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ได้ประสิทธิภาพสูงขึ้น ด้วยการใช้กลไกทางกฎหมายและเศรษฐศาสตร์ในการดำเนินกิจกรรมการงดใช้ถุงพลาสติกให้เข้มแข็งมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรขยายการศึกษาวิจัยของเทศบาลเมืองพนัสนิคม ทั้งในเขตจังหวัดชลบุรีและจังหวัดในภาคตะวันออก เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลเมืองพนัสนิคมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่ในมุมมองต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อสิทธิและประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับบทบาทการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรืออุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขและพัฒนาให้ตรงจุดมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในพื้นที่เทศบาลเมืองอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาและแนวทางในการกำหนดนโยบาย แก้ไข ปัญหาการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2559). *เกณฑ์การประเมินสิ่งแวดล้อมยั่งยืน*. เข้าถึงได้จาก <https://www.deqp.go.th/>.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2561). *คู่มือการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน*. เข้าถึงได้จาก <http://www.deqp.go.th/service-portal/green-city/municipal-livable-system/>.
- เกษมวงศ์ พิศาลธนวงศ์. (2560). การศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร. *วารสารการประชุมระดับชาติครั้งที่ 3 และระดับนานาชาติครั้งที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม, 19(2)*, 114-125.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย: เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิชาการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- คมชัดลึกออนไลน์. (2557). *รางวัลชนะเลิศเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนประเทศไทย*. เข้าถึงได้จาก <http://www.komchadluek.net/>.
- เครือข่ายฯ เหลืองอ่อน. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมโครงการชุมชนน่าอยู่: กรณีศึกษาชุมชนทิวสนพัฒนา ตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- จิรนนท์ อินทนิม ชูลี อัสวพิชยนต์ และศรีนวล วิหครัตน์. (2551). *การดำเนินการพัฒนาในด้านเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลเมืองพิจิตร อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- ชูเชิด ปวนปินตา. (2555). *การศึกษาสภาวะการดำเนินงานของเมืองน่าอยู่เทศบาลตำบลแมริม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่.*
- ณฐาภ ยมจินดา. (2553). *การบริหารการพัฒนาเมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 2(3)*, 57-67.
- ณรงค์ วรรณศิริ. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบางคล้าให้เป็นเมืองน่าอยู่. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*



4034460719

BUU-IThesis 59930131 Independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

- ณรงค์ วารีชล. (2550). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลผู้
“เมืองน่าอยู่: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป,
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ทานตะวัน อินทร์จันทร์. (2546). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อย
ในเขตเทศบาลเมืองลำพูน. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ทิวัตต์ ผ่องแผ้ว. (2551). *ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลเมือง
แกลงให้เป็นเมืองน่าอยู่. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เทศบาลเมืองพนัสนิคม. (2561). *ข้อมูลทั่วไปเทศบาลเมืองพนัสนิคม. เข้าถึงได้จาก
<http://www.phanatnikhomcity.go.th/index.php>.*
- เทอดศักดิ์ จันเสวี. (2549). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย
ในโรงเรียนเขตเทศบาลตำบลเขตจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้า
อิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประถมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ชนวัฒน์ คำภีลานนท์. (2550). *การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาล
เมืองคูคด จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.*
- เบญจพร วงษ์วานิช. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาไปสู่เมืองน่าอยู่: กรณีศึกษา
เทศบาลเมืองชะเชิงเทรา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ,
มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ประภัสร์ สิริสัมพันธ์นาวา. (2558). *ความพึงพอใจโครงการเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ในเทศบาล
ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วารสารสังคมศาสตร์ มทร.ตะวันออก, 4(2),
33-42.*

- ปรีดา เจษฎารางกุล. (2550). *การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี*. การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปรีดี บุณศิริ. (2552). *องค์กรเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยของประเทศไทยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน*. เข้าถึงได้จาก: <http://sites.google.com/site/housingorganization/document-webli>
- ปิยะศักดิ์ อภิเชษรัตน์. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ให้เป็นเมืองน่าอยู่*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงศ์พันธ์ แก้วหาวงส์. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา อำเภอหนองสองห้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พชรพล ศรีดีสาร. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองพะเยาให้เป็นเมืองน่าอยู่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ภัสสุรีย์ คุณกลาง. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารสาธาณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยุทธพงษ์ เข้าประมงค์. (2554). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2550). *รายงานวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางวัฒนธรรมโรงเรียนกับการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เรณูมาศ รักษาแก้ว. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. เข้าถึงได้จาก: <http://kpi.ac.th/index.php>.

- วันชัย วัฒนศัพท์. (2544). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- วัลภา พรหมฤทธิ์. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช*. การศึกษาอิสระสาทรณศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมหมาย สุขโชติ. (2555). *การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการพัฒนาไปสู่เมืองน่าอยู่ กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สันติศักดิ์ กองสุทธิใจ. (2554). *การพัฒนาเมืองน่าอยู่โดยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม: เทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี*. วารสารอนามัยสิ่งแวดลอม, 14(1), 13-22.
- สำนักวิชาการกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2553). *แนวคิดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน*. เข้าถึงได้จาก <https://www.anamai.moph.go.th/main.php>.
- สุภชัย ตรีเทศ. (2552). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรทัย ก๊กผล. (2546). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิปริญญาโทสำหรับนักบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.

ภาคผนวก



4034460719

BUU iThesis 59930131 independent study / recv: 30112561 12:01:30 / seq: 88

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน
ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยแบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย 3 ตอน เพื่อให้ง่ายต่อการทำแบบสอบถามและประมวลผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่านมากที่สุด เพียงข้อเดียว

1. ระดับการศึกษา

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> 1. ประถมศึกษา | <input type="checkbox"/> 2. มัธยมศึกษาตอนต้น |
| <input type="checkbox"/> 3. ปวช./ ปวส. | <input type="checkbox"/> 4.ปริญญาตรี |
| <input type="checkbox"/> 5. สูงกว่าปริญญาตรี | |

2. อาชีพ

- | | |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> 1. ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว | <input type="checkbox"/> 2. พนักงานบริษัทเอกชน/ รับจ้าง |
| <input type="checkbox"/> 3. รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ | <input type="checkbox"/> 4. เกษตรกร |
| <input type="checkbox"/> 5. อื่น ๆ (ระบุ)..... | |

3. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท | <input type="checkbox"/> 2. 5,001-9,999 บาท |
| <input type="checkbox"/> 3. 10,000-19,999 บาท | <input type="checkbox"/> 4. 20,000 บาทขึ้นไป |

4. สถานภาพทางสังคม

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> 1. เป็นคณะกรรมการชุมชน | <input type="checkbox"/> 2. เป็นคณะกรรมการโครงการหรือ
อาสาสมัคร |
| <input type="checkbox"/> 3. เป็นสมาชิกของชมรมต่าง ๆ | <input type="checkbox"/> 4. ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใด ๆ |

5. เป้าหมายของความต้องการเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

- | | | |
|--|--|---|
| <input type="checkbox"/> 1. เมืองอยู่ดี | <input type="checkbox"/> 2. เมืองคนมีความสุข | <input type="checkbox"/> 3. เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน |
| <input type="checkbox"/> 4. เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี | | |

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วม 4 องค์ประกอบใหม่ตามคุณลักษณะเมื่อนำอยู่
อย่างยั่งยืน คือ เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการ
ที่ดี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงข้อเดียว

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมื่อนำ อยู่อย่างยั่งยืน ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	มีส่วนร่วม (1)	ไม่มีส่วนร่วม (0)
ด้านเมืองอยู่ดี		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการทำประชาคมผังเมืองของเทศบาลในการ กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน		
2. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาพื้นที่พาณิชยกรรมและ แหล่งท่องเที่ยว		
3. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ในเมืองให้มีความเหมาะสม		
4. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ให้กับผู้มีรายได้น้อยและผู้ด้อยโอกาส		
5. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมสวัสดิการ ชุมชน เช่น โครงการออมวันละบาทและการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นต้น		
6. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรม “เมืองรัฐผู้ภัยพิบัติ” เช่น อุทกภัย อัคคีภัย เป็นต้น		
7. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรม “ร่วมใจป้องกัน อาชญากรรม” เช่น การติดตั้งและพัฒนาระบบ CCTV ในเขต เทศบาล เป็นต้น		

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	มีส่วนร่วม (1)	ไม่มีส่วนร่วม (0)
ด้านเมืองคนมีสุข		
1. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของคนในเมือง เช่น กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพด้วยการออกกำลังกายประจำชุมชน เป็นต้น		
2. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในกิจกรรมคุ้มครองสุขภาพอนามัย เช่น การส่งเสริมการบริโภคอาหารปลอดภัย เป็นต้น		
3. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาและสร้างโอกาสให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เช่น การศึกษาในระบบและนอกระบบ เป็นต้น		
4. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมจัดสวัสดิการชุมชน เช่น กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มสร้างอาชีพ เป็นต้น		
5. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ บุกหรือ ยาเสพติดและอบายมุข เช่น กิจกรรมรณรงค์ลดเลิกอบายมุข กำหนดเขตพื้นที่ปลอดบุหรี่/ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น		
6. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาสาธารณประโยชน์ของชุมชน		
7. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม เช่น ลานกีฬาด้านยาเสพติด ถนนจักรยาน เป็นต้น		
8. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในดำเนินกิจกรรมเพื่อสิทธิของเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสให้มีความเสมอภาค เช่น เบี้ยผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น		
9. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ประเพณีบุญกลางบ้าน เป็นต้น		



4034460719

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองนำ อยู่อย่างยั่งยืน ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	มีส่วนร่วม (1)	ไม่มีส่วนร่วม (0)
ด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน		
1. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติให้คงไว้ซึ่งระบบนิเวศที่ดี เช่น การอนุรักษ์ และส่งเสริมการใช้พืชสมุนไพร เป็นต้น		
2. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เช่น โครงการคัดแยกขยะต้นทาง โครงการขยะบุญ เป็นต้น		
3. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดการน้ำเสีย เช่น การรณรงค์การติดตั้งบ่อดักไขมันในครัวเรือน เป็นต้น		
4. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียว ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต เช่น การอนุรักษ์ต้นไม้ การขึ้นทะเบียนต้นไม้ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เป็นต้น		
5. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการบริโภคที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น		
6. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการใช้พลังงานอย่าง มีประสิทธิภาพ เช่น รณรงค์การประหยัดพลังงาน เป็นต้น		
7. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการส่งเสริมการใช้การใช้น้ำอย่าง มีประสิทธิภาพ เช่น รณรงค์ใช้น้ำอย่างประหยัด เป็นต้น		



4034460719

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองนำ อยู่อย่างยั่งยืน ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	มีส่วนร่วม (1)	ไม่มีส่วนร่วม (0)
ด้านเทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี		
1. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการกำหนดวิสัยทัศน์และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนชุมชนเพื่อพัฒนา เทศบาล เป็นต้น		
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแจ้งข้อมูล ปัญหาความต้องการต่าง ๆ ต่อเทศบาล เช่น การรับเรื่องร้องเรียน ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันไลน์ เป็นต้น		
3. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและ ผลงานของเทศบาล เช่น วารสารประชาสัมพันธ์ รายงานกิจกรรม ประจำปี เสียงตามสาย เป็นต้น		



4034460719